

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Hospodářská fakulta

Studijní program: 6208 - Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika

Drobné podnikání, jeho podpora v České republice a Evropské unii

Small and Medium-Sized Enterprise, promoting of it in CR and EU

DP - PE - KPE - 200185

KATEŘINA SYROVÁ

Vedoucí práce: doc. Ing. Václav Urbánek, CSc., KPE

Konzultant : Ing. Jaroslava Syrovátková, KPE

Ing. Eva Březíková, OHK Liberec

Počet stran : 67

Počet příloh: 12

Datum odevzdání: 25.5.2001

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Hospodářská fakulta

Katedra podnikové ekonomiky

Akademický rok: 2000/01

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

pro **Kateřinu Syrovou**

obor č. 6208 T Podniková ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 111 / 1998 Sb. o vysokých školách a navazujících předpisech určuje tuto diplomovou práci:

Název tématu: **Drobné podnikání, jeho podpora v České republice a Evropské unii**

Pokyny pro vypracování:

- Drobné podnikání v podmínkách tržní ekonomiky České republiky
- Systém celostátních podpor podnikatelům v České republice
- Systém regionálních podpor podnikatelům v České republice
- Systém podpory podnikatelům v rámci Evropské unie

113/02 H

KPE/POE-EK
64 p., 42 p. příl.

Rozsah grafických prací:

50 - 60 stran textu + nutné přílohy

Rozsah průvodní zprávy:

Seznam odborné literatury:

Dubský, Z. – Kašíčka, P.: European Integration As a Way to Security and Prosperity, Nakladatelství a vydavatelství litomyšlského semináře, Praha 1999

Konečná, M.: Drobné podnikání, VŠE 1997

Matějková, J.: Podpora podnikání s důrazem na malé a střední podniky, Victoria Publishing 1996

Dr. Poteet, - H. G.: Starting up your own business, Liberty hall press, 1998

Rachman, J. D. – Mescon, M. H.: Business today, Random House, Inc. 1995

Ryďvalová, P.: Drobné podnikání, skripta TUL 1999

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Václav Urbánek, CSc.

Konzultant: Ing. Jaroslava Syrovátková, KPE

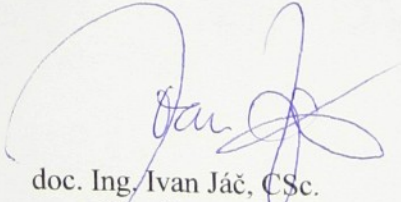
Ing. Eva Březíková, OHK Liberec

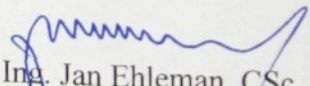
Termín zadání diplomové práce: 31.10.2000

Termín odevzdání diplomové práce: 25.5.2001

L.S.

doc. Ing. Ivan Jáč, CSc.
vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Ehleman, CSc.
děkan Hospodářské fakulty

Tímto bych ráda poděkovala za pomoc a spolupráci ing. Jaroslavě Syrovátkové z KPE TU Liberec a ing. Evě Březíkové z OHK Liberec.

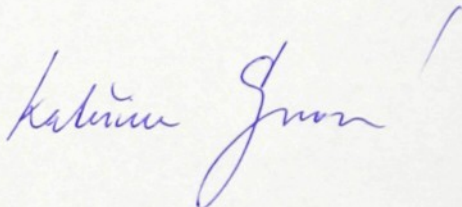
Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury pod vedením vedoucího a konzultanta. Byl jsem seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 o právu autorském, zejména §60 (školní dílo) a §35 (o nevýdělečném užití díla k vnitřní potřebě školy).

Beru na vědomí, že TUL má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé práce a prohlašuji, že souhlasím s případným užitím mé práce (prodej, zapůjčení apod.)

Jsem si vědom toho, že užití své diplomní práce či poskytnutí licenci k jejímu užití mohu jen se souhlasem TUL, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených univerzitou na vytvoření díla (až do její skutečné výše).

Po pěti letech si mohu tuto práci vyžádat v Univerzitní knihovně TU v Liberci, kde je uložena, a tím výše uvedená omezení vůči mé osobě končí.

V Liberci dne 25. 5. 2001

RESUMÉ

Tato diplomová práce se zabývá drobným podnikáním, jeho funkcí v ekonomice, jeho klady a zápory. Snaží se ozřejmit nejen systém podpor určených malým a středním podnikům v České republice, ale i systém podpor poskytovaných z prostředků Evropské unie. V práci jsou popsány konkrétní typy podpor a také instituce, které se poskytováním podpor zabývají. Téma je doplněno systémem regionálních podpor podnikatelům.

This diploma work is about small and medium-sized enterprise, about its function, positives and negatives. It describes a system promoting SME in the Czech Republic and also in European Union. Besides concrete financial instruments allocated by Structural Funds, Research and Technological Development programmes, etc., there are mentioned some institution having a share on the system promoting SME. Moreover, there is clarified a regional system of encouraging entrepreneurship, in the report.

OBSAH:

PROHLÁŠENÍ	4
RESUMÉ	5
OBSAH	6
1. ÚVOD	11
1.1 Vývoj drobného podnikání	11
2. DROBNÉ PODNIKÁNÍ V PODMÍNKÁCH ČR	14
2.1 Definice drobného podnikání	14
2.2 Proč mají malé firmy takový význam?	16
3. PODPORA MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ	17
3.1 Vládní programy podpory malého a středního podnikání	17
3.2 Společné podmínky programů	18
3.3.1 Příjemce podpory	18
3.2.2 Podporovaný projekt	20
3.2.3 Zvýšení zaměstnanosti	20
3.3 Typy podporovaných úvěrů:	21
3.4 Pravidla aplikace jednotlivých druhů podpor v rámci programů	22
3.5 Program Obnova	24
3.6 TECHNOS A PARK	25
3.7 REKONSTRUKCE	25
4. REALIZÁTOŘI PODPOR MSP	25
4.1 Českomoravská záruční a rozvojová banka	25
4.2 Design centrum České republiky	26
4.3 Česká agentura na podporu obchodu/CzechTrade	28
4.3.1 Vládní programy podpory exportu pro malé a střední podniky	29
4.3.2 Spolupráce CT a HK	30
4.3.3 Regionální informační místo agentury Czech Trade	31
5. INSTITUCE POSKYTUJÍCÍ INFORMACE, PORADENSTVÍ, VZDĚLÁVÁNÍ	31
5.1 Hospodářská komora České republiky	31
5.1.1 Akademie řemesel a služeb Hospodářské komory České republiky	32
5.2 Agentura pro rozvoj podnikání	33
5.3 České inovační centrum FEMIRC-CZ	35
5.4 Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.	35
5.5 Fond rizikového kapitálu	36
5.6 Czech Venture Partners	37

5.7 Business Support Centre	38
5.8 Sdružení podnikatelů České republiky	38
6. ORGANIZACE ZABÝVAJÍCÍ SE OBLASTÍ MSP JEN OKRAJOVĚ, PODPORUJÍCÍ MSP NEPŘÍMO	39
6.1 Národní vzdělávací fond	39
6.2 Česká agentura pro zahraniční investice - CZECHINVEST	39
6.3 Agrární komora České republiky	39
6.4 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.	40
6.5 Česká centrála cestovního ruchu	41
6.6 Svaz průmyslu a dopravy České republiky	41
6.7 Evropsko-české fórum	41
6.8 Společnost vědeckotechnických parků	42
6.9 Svaz obchodu České republiky	42
6.10 Podpora Ministerstva financí - udělování značky CZECH MADE	43
6.11 Česká společnost pro jakost	43
6.12 Sdružení pro Cenu České republiky pro jakost	43
7. SYSTÉM REGIONÁLNÍCH PODPOR	44
7.1 Finanční regionální podpory MSP	44
7.2 Nefinanční podpory MSP	45
7.2.1 ARR NISA - Agentura regionálního rozvoje, s.r.o.	45
7.3 Centrum pro regionální rozvoj České republiky	45
8. DROBNÉ PODNIKÁNÍ V PODMÍNKÁCH EU	46
9. PROGRAMY EU PRO MSP	47
9.1 Program Phare	47
9.2 Program SME Finance Facility	48
9.3 Program přeshraniční spolupráce - Phare CBC	49
9.4 Podnikový program ochrany prostředí	50
9.5 PALMIF - fond aktivních opatření na trhu práce	50
9.6 Třetí víceletý program pro malé a střední podniky	52
9.7 5. rámcový program EU	54
9.7.1 SAVE II	54
9.7.2 SYNERGY	54
9.7.3 CRAFT - program Evropské unie pro malé a střední podniky	55
9.8 Fond rizikového/rozvojového kapitálu	56
10 STRUKTURÁLNÍ FONDY EU	56
10.1 Význam politiky regionálního rozvoje a soudržnosti	56

10.2 Strukturální fondy Evropské unie	56
10.3 Předvstupní spolupráce	60
10.3.1 SAPARD	60
10.3.2 Program ISPA	61
10.3.3 Principy využívání strukturálních fondů	62
11. ZÁVĚR	63
12. SEZNAM LITERRTURY	65
13. SEZNAM PŘÍLOH	67
14. PŘÍLOHY	68

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ:

AK ČR	Agrární komora České republiky
APM	Asociace podnikatelek a manažerek
ARP	Agentura pro rozvoj podnikání
ARR NISA	Agentura regionálního rozvoje NISA, s.r.o.
AŘS HK ČR	Akademie řemesel a služeb Hospodářské komory České republiky
AV ČR	Akademie věd České republiky
BIC	Podnikatelská inovační centra
BSC	Business Support Centre
CBC	Program přeshraniční spolupráce (Cross-Border Cooperation)
CCCR	Česká centrála cestovního ruchu
CF	Fond soudržnosti (Kohezní fond)
CRR ČR	Centrum pro regionální rozvoj České republiky
CT	Česká agentura na podporu obchodu/CzechTrade
CVP	Czech Venture Partners
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČR	Česká republika
ČSJ	Česká společnost pro jakost
ČSOPK	Československá obchodní a průmyslová komora
DC ČR	Design centrum České republiky
EAGGF	Evropský zemědělský garanční a orientační fond
ECU	Evropská měnová jednotka (European Currency Unit)
EGAP	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EURO	Jednotka společné evropské měny
FM	Finanční memorandum
HK ČR	Hospodářská komora České republiky
ISPA	Program pro předvstupní infrastrukturální investice (Instrument for Structural Policies Pre-accession)
MF	Ministerstvo financí
mil.	milion

mld.	miliarda
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Mze	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NVF	Národní vzdělávací fond
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (Organization for Economic Cooperation and Development)
PALMIF	Fond aktivních opatření na trhu práce (Pro-Active Labour Market Investment Fund)
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.
PHARE	Program finanční a odborné spolupráce EU se zeměmi střední a východní Evropy (Pologne-Hongrie Actions pour la Reconversion Economique)
RIM	Regionální informační místo agentury Czech Trade
RIPC	Regionální poradenská a informačních centra
SAPARD	Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development)
SME	Malé a střední podnikání (Small and Medium-Sized Enterprise)
SP ČR	Sdružení podnikatelů České republiky
SPD ČR	Svaz průmyslu a dopravy České republiky
SO ČR	Svaz obchodu České republiky
VTP	Vědeckotechnický park

1. ÚVOD

1.1 Vývoj drobného podnikání

V historii byly drobnému podnikání věnována nepatrná pozornost. Pouze několik historiků porušuje toto pravidlo a zaznamenává jeho přínos pro společnost. Tyto zmínky nalezneme dokonce již v prvních písemných fragmentech, pocházejících z doby před více než čtyřmi tisíci let.

Drobné podnikání vzkvétalo ve většině starověkých kultur. Podstatnou část populace Arabů, Babylóňanů, Egyptanů, Židů, Féníčanů a Římanů tvořily drobní podnikatelé - řemeslníci. Jejich výrobky měli často velmi nízkou kvalitu, spotřebitel býval podveden a ošizen. V důsledku toho se drobné podnikání stalo předmětem opovržení.

Babylónský vládce Chammurapi chtěl krom jiného ochránit zákazníka před bezohledností některých drobných podnikatelů. Sepsal proto 300 zákonů vytesaných do mramorového sloupu.

Řečtí a římscí historikové drobné podnikání zdánlivě ignorovali. Podle jejich představ byly základem historie ideje a hrdinské činy. Na žebříčku římských hodnot bylo veškerý obchod a podnikání na jednom z posledních míst, a proto ho nechávali v rukou nižších společenských tříd - cizinců či dokonce otroků.

Základem drobného podnikání byla tedy řemesla. Postupně došlo ke sdružení řemeslníků do cechů. Cechy představovaly důležitou součást středověkého života. Ovlivňovaly nejen výrobu a pracovní podmínky, ale i společenský život. Byly rozdělené podle řemesel, měly své znaky, vydávaly cechovní řády.

Přelom 18. a 19. století, kdy vznikaly první manufaktury, znamenal pro řemeslnou výrobu přechodný útlum.

Po skončení druhé světové války docházelo k postupné likvidaci soukromého podnikání. V roce 1945 byly znárodněny podniky nad 500 zaměstnanců, v roce 1948 podniky nad 50 zaměstnanců.

Koncem šedesátých let dochází ve světě k výraznému oživení MSP, a to nejen v oblasti výroby, ale hlavně v oblasti služeb. Tento vývoj byl ovlivněn „nastupujícím trendem k

individualizaci uspokojování potřeb zákazníka, rozmanitostí jeho požadavků díky růstu životní úrovně obyvatelstva ... potřebou řešit narůstající nezaměstnanost, ...“¹.

V našich podmínkách došlo k jistému oživení po roce 1982, kdy se začaly zakládat drobné provozovny národních výborů. V roce 1988, po změně předpisů, „se počet občanů pracujících samostatně na základě povolení národního výboru zvýšil na 86 750.“² Tímto rokem počínaje nastala u nás výrazná renesance podnikání, došlo k oživení oblasti MSP.

Rok 1989 s sebou přinesl změnu politických a společenských podmínek. Počáteční vývoj v oblasti MSP se vyznačoval jistou živelností. Téměř každý občan ČR se zajímal o možnost založení vlastní firmy. Avšak zájem a chuť podnikatelů byly oslabeny nepřipraveností legislativy, státní správy, bankovního sektoru a také nedostatkem zkušeností samotných podnikatelů.

Základním právním předpisem upravujícím nové podmínky byla novela Ústavy ČSFR, která nabyla účinnosti dnem 18.4.1990.

Prvním právním předpisem, který stanovil konkrétní podmínky pro podnikání byl zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů. Tento předpis rozlišoval podnikatele zapsané a nezapsané do podnikového rejstříku. Okolnosti povinného zápisu upravovalo ustanovení § 13 tohoto zákona. Pokud podnikatel v předchozím kalendářním roce přesáhl základ daně z podnikatelské činnosti částku 540 000,- Kč a zaměstnával více než 25 pracovníků, byl povinen se zapsat do podnikového rejstříku. Podnikatelé, kteří nepřekročili tyto stanovené limity, mohli využít výhod určených pro podnikatele nezapsané do podnikového rejstříku.

V roce 1991 byl schválen zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, který nahradil zákon č. 105/1990 Sb. Zpřesnil podmínky pro vstup do podnikání. Zvýšil se poplatek za vydání živnostenského oprávnění ze 120,- Kč na 1 tis. Kč za vydání živnostenského listu a 2 tis. Kčs za vydání koncesní listiny. Toto zvýšení poplatku spolu s povinností všech podnikatelů se přeregistrovat a se zpřísněnými podmínkami pro podnikání odradilo mnoho podnikatelů.

V roce 1990 byl schválen zákon č. 427/1990 Sb., o převodu některých věcí ve vlastnictví státu do vlastnictví právnických nebo soukromých osob (tzv. zákon o malé privatizaci). Jeho

¹ Kolektiv autorů: Podnikání v malé a střední firmě VŠE. Praha 1999. s. 7

² Kolektiv autorů: Podnikání v malé a střední firmě VŠE. Praha 1999. s. 7

účelem byl převod movitých i nemovitých věcí (provozoven včetně jejich inventáře) ze státního do soukromého vlastnictví prostřednictvím veřejných aukcí.

Legislativa se neustále vyvíjí. Především pro právnické osoby změnil podmínky podnikání zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, který nahrazoval původní hospodářský zákoník. Do života podnikatelů také výrazně zasáhla novela zákoníku práce. Procesem novelizace nejnověji prošel i obchodní zákoník stejně jako živnostenský zákon. Celkové podnikatelské klima i hospodářská situace v ČR ovlivněné mj. legislativními úpravami se také projeví ve vývoji počtu podnikatelů v ČR(viz tab. 1)¹

Tabulka 1: Počet podnikatelů v ČR od roku 1992 do roku 1998

Rok	12/1992	12/1993	12/1994	12/1995	12/1996	12/1997	12/1998
Počet podnikatelů v tis.	656	889	1114	1243	1471	1649	1591
Změna oproti předchozímu roku o +/- %	---	+ 35	+ 25	+ 15	+ 18	+ 12	- 4

Role malých a středních podniků je v moderní vyspělé ekonomice v současnosti nezanedbatelná. Mj. vytvářejí převážnou část nových pracovních míst v EU. Stejnou tendenci bylo možné pozorovat i v ČR, kde např. „v období od roku 1994 do roku 1997 vzrostl počet zaměstnanců v podnicích s počtem méně než 25 pracovníků o více než 30 %“². Malé a střední firmy mají také důležitou funkci v českém soukromém sektoru „díky svému potenciálu absorbovat nadbytečné pracovní síly ze zemědělství a velkých restrukturalizovaných firem, často v hospodářsky zanedbaných oblastech.“³ Možnost posouzení významu MSP a srovnání se zahraničím nabízí tabulka 2, která vyčísľuje podíl MSP na tvorbě HDP ve vybraných zemích v roce 1995⁴.

¹ Kolektiv autorů: Podnikání v malé a střední firmě VŠE. Praha 1999. s. 9

² Kolektiv autorů: Podnikání v malé a střední firmě VŠE. Praha 1999. s. 9

³ Kolektiv autorů: Podnikání v malé a střední firmě VŠE. Praha 1999. s. 9

⁴ Kolektiv autorů: Podnikání v malé a střední firmě VŠE. Praha 1999. s. 10

Tabulka 2: Podíl MSP na tvorbě HDP v roce 1995

Země	Podíl na tvorbě HDP v %
Dánsko	56,7
Německo	34,9
Irsko	40
Itálie	40,5
Japonsko	57
Švédsko	32,4
Spojené království	30,3
USA	48
ČR	32,5

2. DROBNÉ PODNIKÁNÍ V PODMÍNKÁCH ČR

2.1 Definice drobného podnikání

V kategorii drobného podnikání je podnikatelská činnost chápána v rozsahu malých a středních podniků. Je velice obtížné definovat hranice, kdy se ještě jedná o drobného podnikatele a kdy ne. Pro klasifikaci se používá různých kvalitativních a kvantitativních hledisek.

Kvantitativní hledisko je založeno na porovnání ukazatelů jako je počet zaměstnanců, obrát, výše kapitálu, zisk atd. Nejčastěji je to počet zaměstnanců.

Různé prameny uvádějí různá data:

- V rámci soukromých podniků s výjimkou podniků v zemědělství lesnictví a rybářství jsou malé a střední podniky v České republice definovány jako podniky zaměstnávající méně než 250 zaměstnanců.
- Zákon č 299/1992 Sb. v novelizovaném znění o státní podpoře MSP, stanoví, že se jedná o podniky s nejvýše 500 zaměstnanci.
- Nejobvyklejší charakteristiky co do počtu zaměstnanců jsou následující:
 - malé podniky do 25 zaměstnanců
 - střední podniky do 250 zaměstnanců.

Kvalitativní hledisko charakterizuje věcné či typické vlastnosti těchto podniků (personální strukturu, kapitálové omezení,...). Pro MSP v ČR jsou to:

- nezávislé vedení spojené s vlastnictvím podniku
- relativně omezená členitost produkce a technologií
- kapitál je vlastněn jedním podnikatelem, nebo několika málo vlastníky, přitom jde o relativně omezené kapitálové zdroje
- převažuje zaměření na lokální trhy
- jedná se o jednoduchý systém řízení
- firma je malá ve srovnání s největšími konkurenty v oboru atd.

Úřad pro drobné podnikání SBA (Small Business Administration), zřízený ve Spojených státech v roce 1953, definuje drobné podnikání podle obrátu v milionech dolarů a počtu zaměstnanců (viz tab. 3)¹. Úřad byl zřízen za účelem poskytování střednědobých a dlouhodobých úvěrů těm podnikům, které nemohou získat potřebné finanční prostředky na požadované období jinde. Dalším úkolem je zajištění finančních prostředků malým a středním podnikům postiženým přírodní katastrofou nebo založených za účelem regionálního ekonomického rozvoje. V neposlední řadě tento úřad spolupracuje s univerzitami po celých Státech a umožňuje tak podnikatelům trvalé rozšiřování vzdělání.

Tabulka 3: Definice Drobného podnikání dle SBA

Odvětví	Obrat v mil. dolarů	Počet zaměstnanců
Maloobchod	2 - 8	
Velkoobchod	9,5 - 22	
Stavebnictví	1,0 - 9,5	
Výroba		0 - 1500
Zemědělství	1,0	

Ve Velké Británii byla v 60. letech malá firma definována jako taková, která zaujímala pouze malou část trhu, byla provozována vlastníkem a tudíž nezávislá - nebyla tedy podřízena jiné větší firmě. Kvantitativní limity byly stanoveny takto: 200 zaměstnanců pro výrobní firmu, roční obrat 50 000 liber v maloobchodní firmě (v cenách z roku 1970) a 25 zaměstnanců ve stavební firmě.

¹ ing. Rydvalová Petra: Drobné podnikání. TUL HF. Liberec 1999. s. 14

Ve Francii se pro daňové účely používají tato kvantitativní hlediska vycházející z počtu zaměstnanců:

- Méně než 10 zaměstnanců: řemeslník a drobný podnikatel
- 10 až 40 zaměstnanců: drobný podnikatel
- 50 až 500 zaměstnanců: střední podnikatel
- Nad 500 zaměstnanců: velkopodnikatel

2.2 Proč mají malé firmy takový význam?

V osmdesátých a devadesátých letech hledají téměř všechny státy způsoby a cesty, jak stimulovat růst počtu drobných firem vstupujících do ekonomiky. Důvody, proč o to usilují, jsou tyto jejich následující schopnosti:

- ⇒ Schopnost vytvářet pracovní příležitosti
- ⇒ Rozšíření sortimentu a objemu produkce zboží a služeb.
- ⇒ Vysoká flexibilita, adaptibilita, rychlá reakce na požadavky trhu
- ⇒ Tvorba možnosti pro vývoj i aplikaci vhodných technologií - dynamický zdroj inovací.
(Ve dvacátém století byli autory 60% všech velkých vynálezů nezávislí vynálezci nebo malé firmy.)
- ⇒ Tvorba fondu kvalifikovaných pracovníků - pracovníci malých podniků mají většinou širší profesní specializaci než pracovníci velkých podniků.

Drobné podnikání má však i své nevýhody. Ty jsou hlavně v oblasti výroby a marketingu:

- ⇒ Relativně omezená členitost produkce a technologií, nižší stupeň technologického rozvoje.
- ⇒ Relativně omezené kapitálové zdroje.
- ⇒ Omezení trhů, převažuje zaměření na lokální trhy.
- ⇒ Nedostatek prostředků na propagaci a reklamu.

Jak již bylo zmíněno, malé a střední podniky jsou důležitou součástí ekonomické reality. „Úspěšné založení malého podniku nebo rozšíření již existujícího však není jednoduché. Dobrá myšlenka, tvrdá práce, nadšení, odborná způsobilost a znalosti výroby určitého produktu jsou sice podmínkami nezbytnými avšak nepostačujícími. potvrzuje to značný počet firem, které neuspěly a

jsou v likvidaci. ... Drobné podnikání potřebuje zvláštní formy pomoci zejména v počátečních obdobích jeho vzniku. Vlastníci a manažeři těchto firem často potřebují pomoc při získávání znalostí v takových oblastech jako jsou vedení peněžního deníku a účetnictví. ... Podnikatel potřebuje informace, ze kterých by mohl vypracovat realistický odhad zvoleného trhu, jeho velikost a možnosti. Vlastník ... musí také vědět, jaké druhy financí jsou k dispozici a jak se zachovat, aby si získal co nejlepší pozici potřebnou pro jejich dosažení. ...¹

Naštěstí již existují instituce, které si vytklý za svůj cíl pomáhat podnikům v boji s těmito a dalšími problémy. Cílem této práce je objasnit, které to jsou a jak konkrétně fungují.

3. PODPORA MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

3.1 Vládní programy podpory malého a středního podnikání

Vláda České republiky schválila dne 11.12.2000 usnesením č. 1257 podmínky poskytování státní podpory malému a střednímu podnikání pro léta 2001 až 2004 v rámci programů: ZÁRUKA, KREDIT, TRH KOOPERACE, START, SPECIÁL, MARKETING, PORADENSTVÍ, MALÉ PŮJČKY, DESIGN, REGION, VESNICE, REGENERACE, PREFERENCE, PROVOZ, HRANICE a REGIOZÁRUKA.

Ministerstvo pro místní rozvoj dále vyhlásilo pro rok 2001 pro vybrané okresy NUTS 2 Ostravsko a severozápad programy REGIOZÁRUKA 2 a REGION 2.

Programy jsou koncipovány jako:

Základní:

- *plošné programy* pro území celé České republiky - ZÁRUKA, KREDIT, TRH, KOOPERACE a START
- *regionální programy* pro území vybraných regionů - REGIOZÁRUKA, REGION, VESNICE, REGENERACE, PREFERENCE, PROVOZ, HRANICE, REGION 2 a REGIOZÁRUKA 2.

¹ Barrow C.: Základy drobného podnikání. Grada Publishing, s. r. o., Praha 1996. s. 9

Doplňkové:

- **SPECIÁL**

Realizátorem většiny programů je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s., s výjimkou programů MARKETING - zde je realizátorem Česká agentura pro podporu exportu - CzechTrade, MALÉ PŮJČKY, PORADENSTVÍ - tyto realizuje Agentura pro rozvoj podnikání a DESIGN - provádí Design centrum ČR.

Realizace programů je v průběhu roku limitována objemem disponibilních finančních prostředků vyčleněných pro příslušný kalendářní rok ve státním rozpočtu. Jejich ukončení nebo změny jsou oznamovány na základě rozhodnutí navrhovatele programů - příslušného ministerstva.

Cílem programů je podpora realizace podnikatelských záměrů malých a středních podniků.

Podpory jsou vybraným subjektům poskytovány na smluvním základě. Smlouva obsahuje druh a rozsah podpory, který je vázán na přínosy vyplývající z realizace projektu a daná kritéria programu. Nedílnou součástí je stanovení sankcí za neplnění podmínek smlouvy.

„Programy mají výběrový charakter a na poskytnutí podpory není právní nárok.“¹ ČMZRB (popř. další realizátoři) rozhoduje o poskytnutí podpory na základě splnění podmínek konkrétního programu předloženým podnikatelským projektem. Poskytnutí podpory nevyplývá pouze ze splnění daných podmínek. Závisí i na množství a kvalitě ostatních projektů a současně na finančních možnostech programu.

Zájemci o účast v programu předkládají zpracovaný projekt na příslušném formuláři. O poskytnutí podpory rozhoduje realizátor programu v závislosti na splnění podmínek programů (viz příloha č.).

3.2 Společné podmínky programů

3.2.1 Příjemce podpory

Programy jsou určeny pro podnikatelské subjekty (fyzické či právnické osoby) se sídlem na území České republiky. Pod pojmem sídlo se pro účely těchto programů rozumí místo trvalého

¹ Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.: Programy podpory malého a středního podnikání v České republice v roce 2001. s. 7

bydliště u žadatelů - fyzických osob a místo uvedené ve výpisu z obchodního rejstříku u žadatelů - právnických osob.

Žadatelé musí splňovat následující požadavky týkající se:

- **počtu zaměstnanců:**

Je nutné započítat nejen zaměstnance pracující na plný pracovní úvazek, ale také zaměstnance pracující na částečný pracovní úvazek po přepočtu na plné pracovní úvazky. Způsob přepočtu je dán podmínkami zaměstnavatele pro vymezení plného pracovního úvazku. Zaokrouhlení se provádí na celá čísla podle matematických pravidel. Maximální počty zaměstnanců k datu podání žádosti o poskytnutí podpory konkrétněji stanoví jednotlivé programy.

- **výše tržeb a aktiv:**

Podniky do 250 zaměstnanců nesmí svými tržbami resp. příjmy za poslední účetně uzavřený kalendářní rok přesáhnout částku 1 450 mil. Kč, nebo majetek podniku ke konci tohoto roku nesmí přesáhnout 980 mil. Kč. U podniku, který má méně než 50 zaměstnanců nesmějí tržby, resp. příjmy přesáhnout 250 mil. Kč, nebo aktiva, resp. majetek nesmějí přesáhnout 180 mil. Kč. Je třeba splnit alespoň jeden ukazatel.

„Při stanovení hodnot obou výše uvedených kritérií je nutné sčítat hodnoty (počty zaměstnanců, aktiv, resp. majetku, tržeb, resp. příjmů) u žadatele o podporu a všech podniků, které ovládá přímo nebo nepřímo prostřednictvím vlastnictví 25% a více kapitálu nebo hlasovacích práv. Pokud je součástí podnikatelského projektu nákup další již existující provozní jednotky, započítávají se její zaměstnanci, tržby, resp. příjmy, aktiva, resp. majetek, do příslušných hodnot sledovaných u žadatele o podporu.“¹

- **nezávislosti podniku:**

25% nebo více základního jmění nebo hlasovacích práv žadatele nesmí vlastnit jeden podnik nebo několik podniků společně nesplňujících definici malých a středních podniků z hlediska počtu zaměstnanců a hospodářského výsledku. Ale kapitálová účast státu nebo obce v podniku žadatele přesahující 25% je zde možná.

¹ Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.: Programy podpory malého a středního podnikání v České republice v roce 2001, s.4

- **vypořádání závazků vůči vybraným institucím:**

A to vůči finančnímu úřadu, Správě sociálního zabezpečení, Celní správě, Pozemkovému fondu, Fondu národního majetku, a Státnímu fondu životního prostředí. Potvrzení místně příslušného finančního úřadu o vypořádání závazků nesmí být ke dni podání žádosti o podporu starší dvou měsíců. Za vypořádané závazky se považuje i předložení dokladu o posečkání s úhradou závazků nebo dohody o úhradě závazků.

3.2.2 Podporovaný projekt

Pokud jednotlivý program nestanoví jinak, „...musí mít podnikatelský projekt charakter průmyslové, stavební nebo řemeslné výroby, služeb (včetně zdravotnických a lékárenských), obchodu a osobní hromadné dopravy regionálního významu (s výjimkou taxi služby) odpovídající některému z oborů vymezených ve společné příloze programů...“¹.

„Podporován může být pouze projekt realizovaný na území České republiky, v případě regionálních programů realizovaný v příslušném okrese, obci či místě.“²

Každému žadateli je možno poskytnout podporu v rámci jednoho programu pouze na jeden podnikatelský projekt v jednom kalendářním roce. Toto se nevztahuje na program ZÁRUKA a na podporu k získání certifikátu a značky shody v programu TRH. V rámci programu START se žadateli poskytuje podpora pouze jednou.

„ČMZRB je oprávněna vyžádat si doplňující informace související s podnikatelským projektem pro účely posouzení souladu projektu i žadatele s podmínkami programu.“³

3.2.3 Zvýšení zaměstnanosti

„Pokud se příjemce podpory, v souladu s podmínkami regionálních programů zaváže ke zvýšení počtu zaměstnanců, je výchozím počtem zaměstnanců, ke kterému je navýšení

¹ Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.: Programy podpory malého a středního podnikání v České republice v roce 2001, s.5

² Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.: Programy podpory malého a středního podnikání v České republice v roce 2001, s.5

³ Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.: Programy podpory malého a středního podnikání v České republice v roce 2001, s.5

porovnáváno, přepočtený počet zaměstnáváných osob na plný pracovní úvazek k datu podání žádosti o podporu.¹ Způsob přepočtu viz předchozí strana. Počet zaměstnanců prokazuje žadatel o podporu čestným prohlášením.

3.3 Typy podporovaných úvěrů:

Dle podmínek konkrétních programů mohou být podporovány investiční nebo provozní úvěry.

„Za **investiční úvěr** se považuje úvěr určený na pořízení dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku, zejména pozemků, budov, strojů, zařízení, dopravních prostředků a know-how, na rekonstrukci a modernizaci dlouhodobého hmotného majetku bezprostředně souvisejícího s realizací projektu. Tento úvěr může být maximálně do 40 % jeho celkového objemu použit i na zásoby, pohledávky do lhůty splatnosti a na úhradu provozních nákladů bezprostředně souvisejících s realizací projektu.

Za **provozní úvěr** se považuje úvěr určený na pořízení zásob, financování pohledávek do lhůty splatnosti a na úhradu provozních nákladů bezprostředně souvisejících s realizací projektu. Provozní úvěr může být částečně použit na financování investic. Lze poskytovat záruky i k provozním úvěrům revolvingového typu s možností obnovování záruky v případě obnovování úvěrového vztahu.

Podpora se neposkytuje:

- na projekty charakteru obchodní činnosti s vyšším než 20% podílem celkových tržeb z prodeje zboží dováženého žadatelem v programech ZÁRUKA, TRH, KOOPERACE, KREDIT a START,
- na projekty, které jsou z více jak 50% zaměřeny do oborů mimo okruh podporovaných činností...²

¹ Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.: Programy podpory malého a středního podnikání v České republice v roce 2001, s.5

² Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.: Programy podpory malého a středního podnikání v České republice v roce 2001, s.6

3.4 Pravidla aplikace jednotlivých druhů podpor v rámci programů

Programy se realizují prostřednictvím těchto druhů podpor:

- **cenově zvýhodněná záruka na za úvěr, leasing, záruka na kapitálový vstup, regionální záruka za úvěr - programy ZÁRUKA, REGIOZÁRUKA a REGIOZÁRUKA 2**

ČMZRB rozhoduje v závislosti na rizikovosti projektu, bonitě žadatele a na možnostech zajištění ze strany žadatele o poskytnutí záruky, její výši, době ručení a o dalších podmínkách.

Pokud projekt splňuje i podmínky některého z ostatních programů poskytujících níže uvedené formy podpor, lze záruky s těmito podporami kombinovat. O každý druh podpory se však žádá samostatně.

Současné poskytnutí cenově zvýhodněné či regionální záruky a zvýhodněného úvěru na jeden podnikatelský projekt je přípustné.

- **zvýhodněný úvěr - programy KREDIT, PREFERENCE, PROVOZ a HRANICE**

Úvěr je poskytován se zvýhodněnou úrokovou sazbou proti běžné komerční úrovni. O poskytnutí úvěru rozhoduje ČMZRB v závislosti na splnění podmínek příslušného programu, rizikovosti projektu a možnostech zajištění úvěru.

- **bezúročný úvěr v programu START**

O poskytnutí úvěru opětovně rozhoduje ČMZRB v závislosti na splnění podmínek tohoto programu.

- **příspěvek na úhradu úroků - programy TRH, REGION, REGION 2, VESNICE, REGENERACE**

V rámci uvedených programů žadatelé mohou obdržet příspěvky na investiční úvěry, na které byla uzavřena úvěrová smlouva nejdéle 12 měsíců (u programu REGION 2 jen 6 měsíců) před podáním žádosti o podporu. Doba splatnosti úvěru není omezující podmínkou pro poskytnutí příspěvku.

Příspěvek se vyplácí postupně, nejvýše po dobu 4 let. Výše příspěvku musí být závislá na počáteční výši úvěru a splátkovém kalendáři úvěru. Splátky musí být pravidelné a konstantní po dobu od data podání žádosti o příspěvek do data smlouvené splatnosti úvěru, nejvýše však po dobu 4 let. U úvěrů s dobou splatnosti delší než 4 roky od data podání žádosti se pro účely výpočtu výše příspěvku splátkový kalendář úvěru transformuje na čtyřletý.

„Výši úvěru rozhodnou pro stanovení výše příspěvku na úhradu úroků je ČMZRB oprávněna proporcionálně snížit v případech, pokud úvěr není určen pouze na podporovanou činnost. Pokud podporovaná činnost nedosahuje 50 %-ní podíl z úvěru, nelze příspěvek poskytnout. Pokud přesahuje 90 %-ní podíl z úvěru, uvedená korekce se neprovádí.“¹

Výši úvěru nelze po zahájení výplaty podpory zvyšovat a ani podmínky s ní spojené nelze po zahájení výplaty podpory měnit.

Smlouva mezi ČMZRB a klientem určuje přesné částky poskytovaného příspěvku a také termíny jejich výplaty. Příspěvek je převáděn na účet předem stanovený klientem.

„Pokud podnikatelský záměr splňuje podmínky více příspěvkových programů (u jednotlivých programů jsou stanoveny přípustné kombinace), lze žadateli poskytnout tento příspěvek do výše součtu maximálních částek uvedených v jednotlivých programech, nejvýše však ve výši úrokové sazby podpořeného úvěru platné v době uzavření úvěrové smlouvy.“²

Poskytnutí podpory pouze na jeden podnikatelský projekt v průběhu roku mj. znamená, že lze poskytnout příspěvek i k více úvěrům, a to i od různých bank, pokud lze prokázat užití úvěrů k jednomu podnikatelskému projektu.

- *ostatní finanční příspěvky*

Příspěvek realizovaný v rámci programů TRH a KOOOPERACE nelze použít na úhradu DPH, je příjemce povinen v případě proplácení faktur převést prostředky na úhradu DPH na účet u ČMZRB.

I o poskytnutí následujících příspěvků rozhoduje ČMZRB v závislosti na splnění podmínek programu.

⇒ *příspěvek na získání certifikátu (dle norem řady ISO 9000 nebo ISO 14000, popř. zavedení Programu EMAS) - program TRH*

¹ Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.: Programy podpory malého a středního podnikání v České republice v roce 2001, s.33

² Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.: Programy podpory malého a středního podnikání v České republice v roce 2001, s.33

Jedná se o jednorázový příspěvek k úhradě nákladů na pořízení certifikátu. Vyplácí se až po obdržení certifikátu. K získání podpory je nutno předložit doklady o úhradě nákladů na jeho pořízení. Za vynaložené náklady na pořízení certifikátu jsou považovány platby za poradenskou a školicí činnost, právní, ekologické, energetické či jiné audity.

⇒ *příspěvek na získání značky shody s ČSN TEST - program TRH*

⇒ *příspěvek na náklady spojené s přípravou kapitálového vstupu - program ZÁRUKA*

„Je poskytován investorům kapitálových vstupů na úhradu nákladů externích služeb. Vyplácí se jednorázově po uzavření smlouvy o kapitálovém vstupu a po předložení dokladů o skutečných nákladech, vynaložených investorem v rámci přípravy kapitálového vstupu.“

⇒ *příspěvek v programu KOOPERACE*

Aby sdružení splnilo podmínky programu, mělo by pro své členy zabezpečovat alespoň jednu z činností uvedených v podmínkách programu

⇒ *příspěvek na zvýšení zaměstnanosti - program SPECIÁL*

O příspěvek lze žádat souběžně s se žádostí o podporu v rámci některého z dalších programů.

3.5 Program Obnova

Program Obnova byl vyhlášen MPO za spolupráce Delegace Evropské komise pro oblasti postižené záplavami v letech 1997, 1998 a 2000. Zdrojem pro financování tohoto programu byly oběžný fond programu Phare-MSP, vytvořený z vrácených finančních prostředků z předchozích finančních schémat.

Cílem programu bylo urychlit ekonomickou a sociální revitalizaci povodněmi zasažených oblastí prostřednictvím obnovy malých a středních podniků formou nebankovní půjčky a poskytnutím kvalifikovaných poradenských a informačních služeb. Program byl určen pro malé a střední výrobní podniky, podniky obchodu a služeb s maximálním počtem 50 zaměstnanců a pro regionální orgány.

Realizátorem programu byla ARP. V rámci tohoto programu ARP poskytla 124 půjček¹.

¹ <http://www.arp.cz/obnova.htm>

Další programy, které již nebyly pro letošní rok obnoveny jsou programy POJÍZDNÁ PRODEJNA, KAPITÁL a PORADENSTVÍ.

3.6 TECHNOS a PARK

Podpora inovačního podnikání malých a středních podniků je z prostředků státního rozpočtu zajišťována prostřednictvím programů výzkumu, vývoje, rozvoje techniky a technologií v souladu se Zákonem č. 299/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje. Programy TECHNOS a PARK jsou mj. zaměřeny na podporu projektů nových technologií a výrobků, materiálů a informačních systémů (TECHNOS) a na zakládání, provoz a rozvoj vědeckotechnických parků, vytvářejících podmínky pro rozvoj malých a středních inovačních firem (PARK).

3.7 REKONSTRUKCE

Cílem tohoto programu bylo vytvářet podmínky pro obnovu činnosti malých a středních podniků s méně než 250 zaměstnanci mimo zemědělskou a lesnickou prvovýrobu, které byly v letech 1997, 1998 a 2000 postiženy povodní.

4. REALIZÁTOŘI PODPOR MSP

4.1 Českomoravská záruční a rozvojová banka

ČMZRB vznikla v roce 1992. Funkci realizátora podpor MSP plní podle § 11 odst. 3 zákona č. 21/92 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů a podle Opatření ČNB č. 3, ze dne 13. července 2000 a Opatření ČNB č.1 ze dne 4.4.2001. Výše základního kapitálu zapsaného v obchodním rejstříku: 890 000 000,- Kč.

Banky financuje a podporuje vznik a rozvoj malých a střední podniků v České republice a pro občany zajišťuje financování výstavby či nákupu rodinného domu či bytu. Náročným klientům je banka schopna nabídnout kvalitní služby v oblasti depozitní a vybraných produktů investičního bankovníctví.

Tabulka 4: Čerpání prostředků na podporu MSP a bydlení (v mil. Kč)¹

Druh podpory	Zdroje 2001 [*]	Čerpání				2000 ^{**}	1999 ^{**}	1998 ^{**}
		k 31.3.	k 30.6.	k 30.9.	k 31.12			
Programy MSP	1 665	255,3				2181,8	1558,5	1081,6
REKONSTRUKCE	x	x	x	x	x	131,1	186,4	802,6
Vysvětlivky: Programy MSP - vládou schválené programy podpory malého a středního podnikání pro r. 2001 - ZÁRUKA, KREDIT, TRH, KOOPERACE, SPECIAL, REGIOZÁRUKA, PREFERENCE, PROVOZ, REGION, VESNICE, REGENERACE, REGIOZÁRUKA 2 a REGION 2 REKONSTRUKCE - program podpory podnikatelů postižených povodněmi v roce 1997, 1998 a 2000 [*] Zahrnuje pouze prostředky vyčleněné ze státního rozpočtu (popř. rozpočtové kapitoly ministerstva) na příslušný program. ^{**} Zahrnuje skutečně použité prostředky, včetně úvěrových splátek, úrokových výnosů z depozit, apod.								

4.2 Design centrum České republiky

„Posláním DC je efektivními prostředky prosazovat využívání designu ve výrobě, obchodě a službách jako jednoho z významných faktorů zvyšování komplexní jakosti výrobků, jejich konkurenční a exportní schopnosti a současně spoluvytvářet harmonickou úroveň hmotné kultury společnosti formující národní identitu produkce a tím spolupůsobící na její příznivý image v zahraničí.“²

Design centrum poskytuje „informační, poradenské, popularizační a vzdělávací služby k rozvoji a uplatňování designu ve výrobě, obchodu a službách.“³

Zdarma poskytuje Design centru tyto služby:

- sběr, zpracování a šíření informací o designu a příbuzných oborech,
- pořádání tematických, autorských a jiných výstav designu, působení na veletrzích a výstavách
- hodnocení a srovnávání úrovně designu
- vydávání časopisu Design trend a Bulletinu Design centra

¹ <http://www.cmzrb.cz/cmzrb.asp?mn=27>

² <http://www.designcentrum.cz/cz/ram.asp?co=historie>

³ MPO: Podpora podnikání v České republice 2000, s. 76

- vzdělávání výrobců i nejširší veřejnosti atd.

Krom výše zmíněných činností se Design centrum ČR zabývá i problematikou průmyslových práv a oblastí autorského práva ve vztahu k designu. Také každoročně pořádá soutěž Dobrý design.

DC ČR je členem Mezinárodní rady společenství průmyslového designu ICSID, členem Mezinárodní rady organizací grafického designu ICOGRADA a členem Mezinárodní federace interiérových architektů IFI.

Design centrum je realizátorem programu podpory MSP DESIGN. Tento program upravuje a dotváří někdejší program CÍL.

„Cílem programu je umožnit MSP vypracování analýzy výrobního programu z hlediska kvality designu, zabezpečit metodickou pomoc při začleňování designu do podnikatelské strategie, ... a vytvořit podmínky pro účinnou spolupráci designéra s podnikem.“¹

Podmínky udělení podpory jsou obdobné jako u podpor poskytovaných ČMZRB - maximální počet zaměstnanců 250, maximální výše tržeb resp. příjmů za kalendářní rok 1 450 mil. Kč. Podporovány nebudou projekty obchodní činnosti s podílem vyšším než 20% z celkových tržeb z prodeje dováženého zboží.

Podpora je poskytována ve formě:

⇒ *nezávislého expertního posudku o úrovni designu* v maximální výši 10 tis. Kč. Zpracování expertního posudku a doporučení dalšího postupu je úvodní forma spolupráce. Posudek zpracovává nezávislá expertní komise, slouží jako podklad pro následné rozhodnutí žadatele. Pro další spolupráci si může žadatel vybrat designéra buď z databáze DC ČR, nebo požádat o prezentaci autorů.²

⇒ *designérské poradenské služby*, tj. doporučení a konzultace vedoucí ke změně stávajícího stavu produkce z hlediska designu. Maximální může být poskytnuto 500 Kč za hodinu v

¹ MPO: Podpora podnikání v České republice 2000, s. 34

² <http://www.designcentrum.cz/cz/ram.asp?co=historie&cl=program>

nejvyšším rozsahu 25 hodin, tj. 12,5 tis. Kč. Podnik musí doložit písemné prohlášení o pokračování (nebo ukončení) spolupráce na úkolu s designérem.¹

⇒ *dotace na designérské služby ve výši 50 %* na honorář za vytvoření autorského díla; maximální výše dotace může činit 60 tis. Kč.²

⇒ *organizování prezentace autorů* v maximální výši 10 tis. Kč. Cílem je umožnit navázání trvalé spolupráce designéra s žadatelem. S vybraným designérem uzavře DC ČR smlouvu o provedení designérské poradenské služby.³

I v rámci Design Centra jsou zakládána regionální poradenská a informační střediska. Ta působící jako podpora podnikatelských aktivit v průmyslových oblastech, jako jsou například Plzeň a Zlín. Spolupracují s místním sdružením podnikatelů, ČMZRB, obchodní komorou, technologickými parky a dalšími subjekty aktivizujícími výrobu. „Jejich hlavním cílem je spoluvytváření podnikatelského klimatu pro uplatnění designu jako nástroje strategie a identity podnikatele.“⁴

4.3 Česká agentura na podporu obchodu/CzechTrade

CzechTrade je příspěvkovou organizací MPO ČR. Je pověřena realizací programů proexportní politiky vlády schválených parlamentem ČR.

Posláním České agentury na podporu obchodu/CzechTrade je podporovat vývoz a růst konkurenceschopnosti českých firem a podnikatelů v zahraničí. Toto poslání naplňuje přímými službami svých kanceláří v zahraničí, ucelenými informacemi o obchodních příležitostech a poptávkách. Dále zajišťuje rozsáhlý program exportního vzdělávání a nové služby spojené s internetem a elektronickým obchodováním. Třetím rokem pokračuje v realizaci programu exportních pobídek pro malé a střední podniky.

¹ <http://www.designcentrum.cz/cz/ram.asp?co=historie&cl=program>

² <http://www.designcentrum.cz/cz/ram.asp?co=historie&cl=program>

³ <http://www.designcentrum.cz/cz/ram.asp?co=historie&cl=program>

⁴ <http://www.designcentrum.cz/cz/ram.asp?co=regiony>

Od počátku roku 2001 nabízí českým podnikům a exportérům přímé asistenční služby šestnácti zahraničních kanceláří. K dispozici je také síť regionálních pracovišť. Soustředí se i na prezentaci a propagaci zboží a kapacit českých podniků přímo v zahraničí.

Produkty a služby CzechTrade pro vývozce v roce 2001 lze shrnout do těchto základních okruhů:

- Informace o zahraničních trzích
- Služby zahraničních kanceláří
- Exportní vzdělávání a poradenství
- Internetové služby
- Vládní programy podpory exportu pro malé a střední podniky

4.3.1 Vládní programy podpory exportu pro malé a střední podniky

Od roku 1999 zajišťoval CzechTrade realizaci programu PODPORA EXPORTU pro malé a střední podniky. Jeho základním cílem bylo přispívat ke zvýšení vývozu českých firem. Program byl určen nejen pro začínající, ale také pro zkušenější vývozce, kteří se zaměřovali na posílení svých exportních aktivit. Vycházel z modelu podpory exportu, který je úspěšně realizován v zemích EU s podporou strukturálních fondů.

V letech 1999 a 2000 projevily podniky o program značný zájem a počet zaregistrovaných podniků se pohyboval okolo 700. Této skutečnosti odpovídal také rozpočet programu:

- v roce 1999 35 milionů Kč,
- v roce 2000 pak 80 milionů Kč.

Ke konci loňského roku tento program skončil, resp. jeho část financovaná z prostředků EU. Dále pokračuje pod názvem MARKETING. Je již financován pouze z národních zdrojů. Letos se opětovně jednalo o 80 milionů Kč, ty byly ale vyčerpány již počátkem března. Do programu se zaregistrovalo přes 600 podniků, které podaly více než 1000 žádostí o dotaci na proexportní marketingové aktivity.

Obdobná situace byla rovněž v loňském roce. 50 mil. Kč bylo vyčerpáno již v polovině března. Koncem července však MPO přidělilo programu dalších 30 mil. Kč. Nakonec byla za uplynulý rok dotace poskytnuta 374 firmám.

Prostředky tohoto programu čerpaly hlavně firmy do 50 pracovníků. „Z toho vyplývá, že jde o velmi vhodný nástroj pro velmi malé podniky, které začínají vyvážet,“ domnívá se generální ředitel Czech Trade Martin Tlapa.¹

Podmínkou pro zařazení do programu je nepřekročit hranici 250 zaměstnanců. Tržby mohou dosáhnout maximálně 1,45 mld. Kč. Aktiva nesmějí přesáhnout 980 mil. Kč, podíl kapitálu v držení subjektu nesplňujícího kritéria zařazení mezi malé a střední podniky nesmí být větší než 25 %.

Program umožňuje získat dotaci 60 % na marketingové informace, vzdělávání, propagační materiály, internetový marketing, exportní a marketingové poradenství a dotace na prezentace, výstavy a veletrhy při stanovení maximálního příspěvku.

4.3.2 Spolupráce CT a HK ČR

Pomoc MSP, především vývozcům, je hlavní náplní spolupráce mezi Českou agenturou/CzechTrade a Hospodářskou komorou ČR. Tato spolupráce započala r. 1998. Jejím výsledkem je vznik čtrnácti regionálních informačních míst, poskytujících vývozcům všechny potřebné informace nejen o systému státních podpor MSP, „...ale i o programech, které má třeba Světová banka,“ uvedl generální ředitel CzechTrade Martin Tlapa.²

„Vzájemná spolupráce při vzdělávacích a poradenských službách se ukázala jako velmi efektivní. Hospodářská komora má hustou síť regionálních pracovišť, a CzechTrade se tak dostane až k jednotlivým podnikatelům,“ potvrdil úspěšnou spolupráci prezident HK ČR její prezident Zdeněk Somr.³

¹ <http://www.czechtrade.cz/cz/ct.htm?poradi=9>; převzato z ČTK 6.3.2001, Petr Bayer

² <http://www.czechtrade.cz/cz/ct.htm?poradi=9>; převzato z Zemské noviny, 22.2.2001

³ <http://www.czechtrade.cz/cz/ct.htm?poradi=9> převzato z Zemské noviny, 22.2.2001

4.3.3 Regionální informační místo agentury Czech Trade

RIM bude „... formou poskytování vývozních , informačních, poradenských a vzdělávacích služeb ... podporovat malé a střední firmy Libereckého kraje ...“.¹

„Aktivita libereckého RIM vychází z usnesení vlády č. 1257 z prosince 2000. Jejím cílem je usnadnit přístup firem na zahraniční trhy, zvýšit jejich obrat a zisk využíváním obchodních příležitostí a zapojit malé a střední firmy regionu do jednotného vnitřního trhu EU. Dalšími přínosy programu ... budou bezplatná registrace a pravidelná informovanost o všech akcích a službách RIM.“²

Další z nabídek RIM jsou dotace na prezentace, výstavy a veletrhy. Příspěvek může dosáhnout v případě zahraničních akcí výše 150 000 Kč, s výjimkou oficiálních akcí MPO. V případě mezinárodního veletrhu konaného na území ČR může dotace dosáhnout až 60 % vynaložených nákladů, nejvýše však 50 000 Kč. Při účasti na zahraničních prezentacích pořádaných CzechTrade může příspěvek dosáhnout maximálně 100 000 Kč, což by mělo odpovídat opětovně 60 % vynaložených nákladů.³

5. INSTITUTE POSKYTUJÍCÍ INFORMACE, PORADENSTVÍ, VZDĚLÁVÁNÍ

5.1 Hospodářská komora České republiky

Hospodářská komora ČR vznikla r. 1993 dle zákona č. 3011/92 Sb. V roce 1994 přijal Parlament ČR zákon o sloučení Československé obchodní a průmyslové komory (vznikla r. 1952) a HK ČR, na jehož základě se od 1.1. 1995 HK ČR stala právním nástupcem ČSOPK včetně všech práv a povinností a jediným subjektem působícím v ČR jako všeobecná komorová instituce v nezemědělské oblasti.

Hlavní oblasti působnosti HK ČR:

- Oblast právní a legislativní

¹ <http://www.czechtrade.cz/cz/ct.htm?poradi=9> převzato z Liberecký den, 30.1.2001

² <http://www.czechtrade.cz/cz/ct.htm?poradi=9> převzato z Liberecký den, 30.1.2001

³ <http://www.czechtrade.cz/cz/ct.htm?poradi=9> převzato z Liberecký den, 30.1.2001

- Oblast celní a certifikační
- Oblast zahraničních styků
- Oblast praktické přípravy na povolání a dalšího vzdělávání
- Oblast informačního servisu
- Oblast integrace České republiky do Evropské unie
- Oblast rozvoje MSP

Oblast rozvoje MSP zahrnuje mj.:

- *Spolupráce s orgány státní správy*
- *Programové podpory MSP*
- *Systémy řízení MSP*

V rámci této oblasti Hospodářská komora spolupracuje s orgány státní správy. Zajišťuje informační servis pro oblast MSP, regionálního rozvoje a profesního vzdělávání. Zejména iniciuje a předkládá návrhy na legislativní a organizační změny v oblasti MSP, vyjadřuje se k navrhovaným změnám z hlediska potřeb podnikatelské sféry, v součinnosti se začleněnými živnostenskými společenstvy za všechny oblasti svých kompetencí.

- *Oblast poradenství pro MSP* zahrnuje mj. přípravu a prezentaci podpůrných projektů prostřednictvím státních programů, funkční projekty za oblast regionálního rozvoje MSP a vlastní rozvojové a podpůrné projekty směřující k rozvoji podnikání v ČR

- *Oblast daňového a finančního poradenství* zahrnuje odborné poradenství MSP, realizuje vlastní projekty, přibližující podnikatelským subjektům úvěrovou a finanční politiku státu, spolupracuje s komorou daňových poradců a dalšími orgány na zdokonalení daňového systému.¹

5.1.1 Akademie řemesel a služeb Hospodářské komory České republiky

Další aktivitou HK ČR v oblasti MSP je AKADEMIE ŘEMESEL A SLUŽEB HOSPODÁŘSKÉ KOMORY ČESKÉ REPUBLIKY. Jejím úkolem je „zabezpečovat celoživotní profesní vzdělávání řemeslníků, techniků a pracovníků ve službách v jednotlivých oborech.“² AŘS HK ČR umožňuje získat ucelené vzdělání podnikatelům a jejich zaměstnancům v oblasti řemesel a

¹ <http://www.komora.cz/sluzby/priprava.html>

² <http://www.komora.cz/sluzby/ars.html>

služeb. Zajišťuje nejen vzdělávání v oblasti odborných znalostí a praktických dovedností, ale též v oblasti znalostí potřebných pro vedení a řízení malé a střední firmy.

Hlavním cílem AŘS HK ČR je přiblížit kvalifikaci řemeslníků, pracovníků ve službách a souvisejících oborech kvalifikaci týmů pracovníků v zemích Evropské unie.

AŘS HK ČR se zabývá:

- zřízení mistrovských škol za účelem přípravy na složení mistrovské zkoušky
- další, trvalé a periodické vzdělávání odborných učitelů a mistrů odborné výchovy
- odborná školení zaměstnanců malých a středních podniků včetně středního článku řízení
- školení žáků středních odborných škol a učilišť v nadstandardních technologiích jednotlivých odborností
- zvyšování všeobecné kvalifikace související s rozvojem osobnosti podnikatele
- v úzké spolupráci se živnostenskými společenstvy aktuální zabezpečení celoživotního vzdělávání a kvalifikace podle potřeb trhu podnikatelů a profesí.¹

5.2 Agentura pro rozvoj podnikání

ARP je příspěvková organizace MPO ČR. Předmětem činnosti je podpora rozvoje MSP. Zabývá se:

- zajišťováním implementace Programu Phare pro MSP,
- realizací podpůrných programů rozvoje MSP,
- přípravou a realizací nových programů podpory v rámci přípravy ČR na vstup do EU,
- správou prostředků poskytnutých na podporu MSP z programu Phare a jiných programů,
- poskytováním poradenství MSP
- analyzováním podnikatelského prostředí a rozvoje MSP v ČR, včetně návrhů na jeho zdokonalování,
- přípravou a realizací srovnávacích studií podnikatelského prostředí ČR se zeměmi EU a OECD

¹ <http://www.komora.cz/sluzby/ars.html>

Podpora poradenských a informačních služeb pro MSP z programu PORADENSTVÍ je realizována prostřednictvím sítě regionálních poradenských a informačních center (RIPC) a podnikatelských inovačních center (BIC) a Asociace podnikatelek a manažerek (APM).

RPIC poskytují cenově zvýhodněné služby podnikatelského poradenství, školení a semináře pro MSP, poskytují informace o dalších možných programových podporách, o možnostech a potřebách regionu atd.

BIC se věnuje podpoře inovačního podnikání, transferu technologií a výsledků výzkumu a vývoje s využitím možností Evropské sítě podnikatelských a inovačních center.

Po dohodě s Ministerstvem průmyslu a obchodu a s Delegací Evropské komise bylo v červenci 1999 schváleno nové nebankovní schéma "Malé půjčky". Toto schéma poskytuje podnikatelům s počtem pracovníků do 50 osob půjčky formou úvěru ve výši 0,3 až 1 mil. Kč s nízkou úrokovou sazbou cca 6% na dobu 4 let. Cílem programu je podpořit rozvoj výroby nebo technologie malých výrobních podniků nebo podniků služeb výrobní povahy kromě zemědělské a lesnické prvovýroby. 60% úvěru musí být vynaloženo na nákup HIM a NIM, zbývajících 40% může být použito na nákup provozního materiálu, know-how nebo na řešení přechodného nedostatku likvidity.¹

I v roce 2001 ARP realizuje Program MALÉ PŮJČKY, a to s využitím navracených finančních prostředků z předchozích schémat programu i pomocí prostředků ze státního rozpočtu. ARP tak dále rozšířila přístup MSP k finančním zdrojům..

V rámci programu Phare se ARP mj. zaměřuje na podporu přípravy ČR na vstup do EU a to především prostřednictvím Strukturálních fondů: Fondu sociálního a Fondu regionálního rozvoje.

Sociální fond uskutečňuje aktivní politiku zaměstnanosti. Ve sféře aktivní politiky zaměstnanosti ARP spolupracuje s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR při přípravě a realizaci projektů v oblasti vzdělávání podnikatelů.

¹ <http://www.arp.cz/male.htm>

Fond regionálního rozvoje je nejvýznamnější zdroj financování podpory MSP. V této oblasti ARP spolupracuje s Centrem regionálního rozvoje při ministerstvu pro místní rozvoj. Základ spolupráce tvoří účast v programech příhraniční spolupráce (CBC).

ARP v roce 2000 také realizovala v rámci pilotního programu **Konkurenceschopnost** programy Transfer a Jakost. Jde o pilotní projekt pro harmonizaci pravidel EU s programy ČR¹.

Programy byly v minulosti realizovány z prostředků finančního memoranda FM 91 a FM 93 Programu Phare-MSP. Z programu bylo poskytnuto cca 500 půjček pro projekty, které vytvořily téměř 3000 nových pracovních míst.²

5.3 České inovační centrum FEMIRC-CZ

České inovační centrum FEMIRC-CZ bylo založeno v roce 1997 v rámci programu Evropské komise INCO Copernicus jako konsorcium tří organizací: Technologického centra AV ČR, Agentury pro rozvoj podnikání a Euro Info Centra. Zahraničním partnerem je Innovation Relay Centre Stuttgart-Norimberk-Erfurt. Centrum poskytuje malým a středním podnikům a výzkumným organizacím informace o programech EU zaměřených na finanční podporu mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a transferu technologií a veškeré související služby.

5.4 Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.

EGAP je úvěrovou pojišťovnou se zaměřením na pojišťování vývozních úvěrových rizik spojených s vývozem zboží a služeb z České republiky, která poskytuje pojišťovací služby všem vývozcům českého zboží bez rozdílu jejich velikosti, právní normy a rozsahu vývozu přihlašovaného k pojištění s návaznou možností pojištění i tuzemských pohledávek.

Společnost vznikla v červnu 1992 a od svého vzniku je akciovou společností. Je plně ve vlastnictví státu. Základní jmění EGAP činí 300 mil. Kč.

Zabývá se zabezpečováním návratnosti zahraničních i tuzemských pohledávek, čímž usnadňuje vývoz výrobků a služeb. Nabízí ochranu před riziky insolvence zahraničního i

¹ http://www.arp.cz/phare_1.htm

² <http://www.arp.cz/male.htm>

tuzemského kupujícího, která souvisejí s prodejem výrobků a služeb, a to bez ohledu na to, zda je způsobena jím samotným či politickou, finanční a makroekonomickou situací země jeho sídla nebo opatřeními ve třetích zemích, jejichž prostřednictvím jsou realizovány platby za vývoz. V případě pojistné události vyplatí pojistné plnění, převezme pohledávky a zabezpečí jejich vymáhání. EGAP také mj. nabízí finanční instrument, který umožňuje zvýhodněný přístup k financování vývozu od komerčních bank, neboť uzavřenou pojistnou smlouvu lze použít jako zástavu za úvěr.

„Základním úkolem podle zákona č. 58/1995 Sb. je podpora vývozu provozováním zvýhodněného financování vývozních úvěrů za podmínek běžných na mezinárodních trzích pro státem podporované vývozní úvěry.

Jejím posláním je poskytovat českým vývozcům zvýhodněné financování. Tím ČEB napomáhá vytvářet obdobných podmínek, jaké má k dispozici zahraniční konkurence. Získává tak pro české vývozce zdroje v délce a ceně, s nimiž mohou české podniky v zahraničí skutečně uspět.

ČEB „... vhodně doplňuje existující domácí bankovní soustavu ve smyslu schopnosti financování vývozních transakcí, které s sebou nesou rizika neakceptovatelná pro běžné komerční banky a které vyžadují dlouhodobé zdroje financování“. Optimální využití zvýhodněného financování tak, aby čeští vývozci měli minimálně srovnatelné podmínky v boji se zahraniční konkurencí je umožněno zárukou státu za výpůjčky ČEB, Záruka má formu dotaci ze státního rozpočtu na pokrytí rozdílů mezi úrokovými sazbami ze získaných a poskytnutých úvěrů.

5.5 Fond rizikového kapitálu

Rizikový kapitál je významným zdrojem financování malých a středně velkých společností, které hledají dočasného partnera, který může posílit jak kapitálovou bilanci tak přispět k dlouhodobé prosperitě.

Fond rizikového kapitálu je dceřinná společnost Nadace pro rozvoj regionů, jejímiž zakladateli jsou Ministerstvo pro místní rozvoj a Delegace komise Evropských společenství v Praze.

Cílem Fondu bylo zajistit vysokou návratnost investováním formou rizikového kapitálu do malých a středních podniků v počátečních fázích rozvoje formou akciového kapitálu nebo vázaných půjček. Investičním cílem Fondu je dlouhodobý kapitálový zisk z prodeje majetkových účastí Fondu v zainteresovaných podnicích. Předmětem zájmu byly projekty s jasnou konkurenční výhodou a silným růstovým potenciálem, např. zavádění nového výrobku či průnik na nový trh. Podporovaný produkt nebo služba musely vycházet z potřeb trhu. Podnik musel dokázat kvalitu projektu a managementu. Bylo také nezbytné, aby byl podnik byl převeden do formy společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti. A v neposlední řadě - společnost musela mít sídlo na území ČR.

Zdrojem investičního a provozního kapitálu při založení Fondu byly prostředky programu Phare Evropských společenství. Investice do jedné společnosti činila maximálně 18,5 mil. Kč (500 000 EUR). Celková částka, kterou měl fond k dispozici, byla 117 mil. Kč (3,2 mil. EUR)¹ Fond připouštěl i kombinace vlastní investice s dalšími formami financování podniku.

Finanční investice u dosahovala až 10 milionů Kč, přičemž byla vítána Prostředky EU koncem loňského roku přestaly do Fondu proudit. Ten skončil investiční činnost a nyní již pouze spravuje portfolio z dosud získaných investic.²

5.6 Czech Venture Partners

Czech Venture Partners s.r.o. je poradenská společnost zabývající se vyhledáváním investičních příležitostí pro investory rizikového kapitálu, uzavíráním investic, jejich monitorováním až po závěrečný výstup.

V současnosti CVP spravuje a řídí tři fondy rizikového kapitálu - Regionální podnikatelský fond, Českomoravský podnikatelský fond a Czech Private Equity Fund s celkovým kapitálem cca 1,7 mil. Kč. Hlavními investory těchto fondů jsou - Nadace pro rozvoj regionů, ING, EBRD a FMO.

¹ PHARE: Příprava českých malých a středních podniků na vstup do jednotného trhu EU, Praha 2001, s.33

² <http://www.czechtrade.cz/cz/ct.htm?poradi=9>; převzato z ČTK 21.3.2001

5.7 Business Support Centre

Business Support Centre je organizační jednotkou Brno Business School - Fakulty podnikatelské v Brně. Poskytuje vzdělávací, konzultační a poradenské služby začínajícím, ale i pokročilým podnikatelům na úrovni MSP a na provádění aplikovaného výzkumu regionálních podnikatelských procesů.

BSC umožňuje svým klientům v rámci programu podnikatelského inkubátoru získání prvních praktických zkušeností a rozvinutí podnikatelských dovedností. Pod vedením pedagogického sboru fakulty „klienti zpracovávají svůj podnikatelský plán, účastní se vybrané výuky na fakultě, ... Po absolvování kurzu předloží klient svůj podnikatelský projekt a po jeho obhajobě a závěrečném pohovoru obdrží vysvědčení o absolvování podnikatelské přípravy.“¹

5.8 Sdružení podnikatelů České republiky

SP ČR je zaměstnavatelský svaz malých a středních soukromých podnikatelů. Prosazuje a podporuje zájmy svých členů, aktivně se podílí na vytváření podmínek pro rozvoj MSP. Aktivně se angažuje v mezinárodních organizacích UEAPME (Evropský výbor pro malý a střední podnikatelský stav) a WASME (Světové sdružení malých a středních podniků).

SP ČR se mj. zabývá těmito konkrétními aktivitami:

- organizováním zahraničních stáží,
- navazování obchodních kontaktů v tuzemsku i zahraničí
- informováním o pořádaných výstavách a veletrzích,
- poskytováním poradenství v právní a úvěrové oblasti,
- poskytováním poradenství v oblasti dotační politiky státu vůči PGRLF,
- připomínkováním příslušných návrhů právních norem upravující oblast podnikání a oblast zdravotnictví k podnikání se vztahující atd.

¹ MPO ČR: Podpora podnikání v České republice 2000, s. 85

6. ORGANIZACE ZABÝVAJÍCÍ SE OBLASTÍ MSP JEN OKRAJOVĚ, NEBO PODPORUJÍCÍ MSP NEPŘÍMO

6.1 Národní vzdělávací fond

NVF je nezávislá nezisková organizace založená Ministerstvem práce a sociálních věcí s podporou Phare v roce 1994. V roce 1999 se transformoval v obecně prospěšnou společnost. Aktivita NVF jsou hrazeny z prostředků poskytnutých Evropskou komisí, Evropskou nadací pro vzdělávání a ministerstvy a jinými orgány veřejné správy a soukromým sektorem.

Posláním NVF je přispívat rozvojem lidských zdrojů k transformaci společnosti a ekonomiky a procesu integrace ČR do EU. Zaměřuje se na rozvoj celoživotního vzdělávání podporou všech forem dalšího vzdělávání.

6.2 Česká agentura pro zahraniční investice - CZECHINVEST

„CzechInvest ... je národní rozvojovou agenturou, jejímž úkolem je propagovat Českou republiku v zahraničí jako jednu z nejvýhodnějších lokalit v Evropě pro umístění mobilních přímých zahraničních investic do výrobního sektoru a sektoru strategických služeb.“¹

CzechInvest realizuje mj. dva významné projekty, a to Program podpory českých subdodavatelů a Program podpory společných podniků. V rámci prvního byla vytvořena databáze informací o potencionálních dodavatelích, kteří se přihlásili do programu. Druhý program umožňuje zprostředkování kontaktů mezi zahraničními a tuzemskými výrobci přihlášenými do programu.

6.3 Agrární komora České republiky

Agrární komora ČR slouží svým členům a členským sdružením, podnikajícím v zemědělství, potravinářství a lesnictví, v následujících oblastech:

V oblasti právní a legislativní svým členům poskytuje poradenské a konzultační služby v otázkách spojených s podnikatelskou činností, dále zajišťuje přednášky a semináře k prohloubení

¹ MPO ČR: Podpora podnikání v České republice 2000, s. 74

právního vědomí a k předcházení obchodních sporů mezi svými členy také AK ČR zřídila ve spolupráci s HK ČR rozhodčí soud atd.

V oblasti konzultační, poradenské a praktické přípravy na povolání zabezpečuje mj. propagaci a šíření informací o podnikatelské činnosti svých členů; ve spolupráci s orgány státní správy organizuje vzdělávací činnosti a zajišťuje informační servis, profesní vzdělávání a rekvalifikace.

V oblasti zahraničních vztahů AK ČR spolupracuje s obdobnými institucemi v zahraničí, účastní se mezinárodních veletrhů a výstav, navazuje kontakty zahraničních podnikatelů s našimi výrobci. Krom toho se také účastní jednání s EU a podílí se na pořádání workshopů pro FAO.

V oblasti celní a certifikační poskytuje mj. poradenství k problematice cel, dovozních daní a dávek nebo licenčního řízení.

AK ČR vydává vlastní časopis - AGRObase. Ten vychází jako součást Agrárních novin. Informuje o činnosti AK ČR, o aktuální situaci na zahraničním i tuzemském trhu se zemědělskými komoditami atd.

AK ČR se podílí na činnosti těchto institucí:

- Plodinová burza
- Státní fond tržní regulace
- Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

6.4 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.

PGRLF je vlastníkem akcií zpracovatelských podniků ponechaných pro zemědělskou prvovýrobu v rámci privatizace. Výkonem akcionářských práv jsou pověřeni zástupci AK ČR. Prezident AK ČR je členem představenstva PGRLF.

Aby podniku byla udělena podpora z PGRLF, musí mj. podnikat v „...zemědělské, lesnické činnosti nebo v oblasti vodního hospodářství ...“ nebo „...v oblasti zpracování produkce ze

zemědělské výroby...“¹ nebo v oblasti odbytu produkce výrobců zemědělských komodit. Každý žadatel může být zapojen do několika programů PGRLF. Podpora může být poskytnuta na jeden podnikatelský záměr pouze jednou. U žadatele „...musí tvořit příjmy ze zemědělské výroby ... více jak 50 % celkových příjmů...“² a tento poměr musí být zachován nejméně po dobu jednoho roku po uskutečnění podnikatelského záměru. Podpora se poskytuje ve formě garance úvěrů a dotace části úroků úvěrů. Neposkytuje se na nákup osobních automobilů. Žadatel v konkurzním řízení nebo v likvidaci také nemá nárok na poskytnutí podpory.

6.5 Česká centrála cestovního ruchu

Česká centrála cestovního ruchu je příspěvkovou organizací MMR. Zabezpečuje propagaci cestovního ruchu České republiky v zahraničí. Zpracovává statistické údaje a další informace z oblasti cestovního ruchu. Prezenci turistických regionů ČR podporuje spolufinancováním účasti regionů na výstavě cestovního ruchu REGIONTOUR v Brně. Na výstavě regiony navazují kontakty s domácími zájemci o návštěvu jejich oblasti. Na podporu prezentace regionů CCCR vyhláší grantové řízení.

6.6 Svaz průmyslu a dopravy České republiky

SPD ČR byl založen roku 1990 jako nezávislá, nevládní organizace. Členství v SPD ČR je dobrovolné. Sdružuje zaměstnavatele a podnikatele v oblasti průmyslu a dopravy. Je největším zaměstnavatelským svazem v ČR.

Mezi hlavní aktivity svazu patří prosazování zájmů průmyslové sféry nejen v oblasti hospodářské a průmyslové politiky, ale i v oblasti sociální a zaměstnavatelské. SPD ČR poskytuje poradenský a informační servis, podporuje mezinárodní spolupráci.

6.7 Evropsko-české fórum

Výrazné pomoci by se v nejbližší době měli dočkat ti čeští podnikatelé, kteří chtějí svou firmu připravit na vstup do Evropské unie. Počátkem roku 2001 totiž znovu obnovilo svou činnost Evropsko-české fórum, což je nezisková poradenská organizace, zaměřená na sbližování ekonomik

¹ MPO ČR: Podpora podnikání v České republice 2000, s. 147

² MPO ČR: Podpora podnikání v České republice 2000, s. 147

EU a ČR. Tato organizace by měla „...pořádat semináře o evropské ekonomické problematice, vypracovávat právní expertizy a předávat zkušenosti svých členů českým podnikům...“¹. Zakládajícími členy fóra jsou hospodářské komory zemí unie, které mají zastoupení v naší zemi.

6.8 Společnost vědeckotechnických parků

Termín VTP je v ČR používán od roku 1990. VTP představují tyto tři hlavní typy:

⇒ vědecký park

⇒ technologický park

⇒ podnikatelské a inovační centrum

Zakladateli VTP jsou státní a regionální orgány, univerzity, výzkumné a vývojové organizace, průmyslové podniky, hospodářské komory, finanční instituce, soukromé firmy, sdružení a svazy. VTP „...nabízejí malým, případně středním inovačním firmám (firmy, které realizují projekt nového výrobku, nové technologie, nové služby ... a uvádějí je na trh) inkubační prostředí včetně ekonomického, patentového, technologického, finančního, marketingového a právního poradenství, technických služeb, ... zajišťují transfer technologií a výchovu k inovačnímu podnikání.

6.9 Svaz obchodu České republiky

SO ČR je nezávislé profesní sdružení právnických a fyzických osob podnikajících v odvětví obchodu a navazujících činností. Mezi členy patří jak malé a střední firmy, tak i velké asociace a obchodní řetězce.

Svaz se zabývá hlavně obhajobou a prosazováním společných zájmů svých členů vůči orgánům státní správy, uzemním a jiným orgánům a organizacím. Podílí se „...na tvorbě a zdokonalování právních předpisů pro podnikatelskou činnost, na formování pravidel hospodářské, finanční, daňové a úvěrové politiky vůči obchodním subjektům, na vytváření nástrojů a podmínek ochrany hospodářské soutěže a trhu a dodržování obchodní podnikatelské etiky mezi svými členy...“². SO ČR také poskytuje informační a poradenský servis členským firmám a institucím v oblasti vývoje vnitřního i mezinárodního obchodu, cestovního ruchu a pohostinství.

¹ <http://www.euroskop.cz/euroskop/site/cr/udalosti.html> - převzato z Hospodářských novin 10.4.2001

² MPO ČR: Podpora podnikání v České republice 2000, str. 91

6.10 Podpora Ministerstva financí - udělování značky CZECH MADE

Značka CZECH MADE vyjadřuje, že se jedná o výrobek či službu splňující „...požadavky dané všeobecně závaznými platnými právními předpisy a že jeho vlastnosti odpovídají požadavkům nejméně v míře srovnatelné s nabídkou kvalitních zahraničních a tuzemských výrobků...“ a služeb na českém trhu.

Značka potvrzuje, že při posuzování výrobku bylo přihlédnuto k tomu, zda a jak výrobek nebo služba ovlivňují životní prostředí a spotřebu energie.

Značka CZECH MADE se propůjčuje na dva roky. Během tohoto období je pravidelně kontrolováno udržování vysoké kvality. Pokud výrobek či služba splní požadavky, existuje možnost platnost značky prodloužit na další období.

6.11 Česká společnost pro jakost

Česká společnost pro jakost je občanským sdružením, nezávislou nepolitickou organizací neziskového charakteru. Hlavní aktivitou organizace je podpora všech činností, které vedou ke zlepšování jakosti výrobků a služeb a k přiblížení ČR standardům vyspělých států. Společnost je členem Evropské organizace pro jakost (EOQ), Evropské nadace pro management jakosti (EFQM) a Britského institutu pro zabezpečování jakosti (IQA).

Společnost pořádá konference, kurzy, semináře, každoročně organizuje „Evropský týden jakosti“ v ČR. Spoluvytváří národní politiku podpory jakosti. Mj. vydává Zpravodaj ČSJ pro členy. Podílí se na vydávání časopisu Svět jakosti. ČSJ také poskytuje velmi důležité poradenství při zavádění systémů managementu dle norem ISO 9000 a ISO 14000.

6.12 Sdružení pro Cenu České republiky pro jakost

Sdružení pro Cenu České republiky pro jakost je sdružením právnických osob. Založeno bylo v roce 1993. Je to nevládní, nezisková organizace jejímž cílem je podpora všech aktivit vedoucích ke zvýšení kvality produkce výrobců a poskytovatelů služeb působících v ČR.

Hlavní aktivity Sdružení jsou:

- organizování programu Ceny České republiky za jakost

- ověřování kvality výrobků a služeb a jejich označování značkou CZECH MADE

7. SYSTÉM REGIONÁLNÍCH PODPOR

Do devadesátých let a i nadále regionální politika zůstává na pokraji zájmu. V roce 1990 došlo ke zrušení krajů, aniž by byly ustaveny orgány regionální samosprávy. Od tohoto roku a hlavně po roce 1996 pak dochází k prohlubování rozdílu mezi jednotlivými regiony, především v problematice zaměstnanosti.

„Prostředky vyčleňované na regionální politiku ČR jsou však nadále velmi malé. Započteme-li regionální podporu podnikání a obnovu venkova, jedná se asi o 0,03 % HDP ročně. Optimální částka pro realizaci rozvojových programů včetně podpory podnikání by však měla být přibližně 0,2 % HDP ročně“¹.

Regionální podpory lze rozdělit na podpory finanční (převážně na bázi finančních prostředků státního rozpočtu) a nefinanční, jednak na podpory zastřešené na orgány státní správy (převážně Ministerstvem pro místní rozvoj) a podpory na čistě komerční bázi. Základním podkladem pro realizaci regionálních podpor jsou „Zásady regionální politiky vlády“ schválené usnesením vlády č. 235 dne 8.4.1998.

7.1 Finanční regionální podpory MSP

Na základě vícekritériální analýzy byly regiony rozděleny do dvou skupin:

- strukturálně postižené regiony - jejich průmyslová základna prochází výraznou restrukturalizací spojenou s nadprůměrnou nezaměstnaností - Děčín, Chomutov, Karviná, Kladno, Most, Ostrava, Přerov, Teplice;
- hospodářsky slabé regiony - charakterizované nízkou životní úrovní, nízkou hustotou osídlení a nadprůměrnou nezaměstnaností - Bruntál, Břeclav, Český Krumlov, Jeseník, Klatovy, Louny, Prachatice, Tachov, Třebíč, Znojmo.

Hodnocení bylo provedeno v úrovni okresů podle ukazatelů bližících se kritériím používaným v rámci EU při vymezování regionů.

¹ <http://www.euroskop.cz/euroskop/site/oko/tisk/ekonom/6.html>

7.2 Nefinanční podpory MSP

Tyto podpory jsou poskytovány v rámci tzv. Regionálních rozvojových agentur. Za všechny alespoň:

7.2.1 ARR NISA - Agentura regionálního rozvoje, s.r.o.

Agentura sídlí v Liberci a předmětem její činnosti je technická pomoc regionálnímu sdružení Euroregionu Nisa, poradenská, tlumočnická a překladatelská činnost a organizační a zprostředkovatelská činnost.

7.3 Centrum pro regionální rozvoj České republiky

Centrum pro regionální rozvoj ČR je příspěvkovou organizací MMR, která vznikla v roce 1997. Základním posláním je podpora činnosti MMR při realizaci regionální politiky vlády ČR a implementace programů a projektů EU v ČR, které spadají do kompetence ministerstva.

CRR ČR řídí realizaci programů:

- CBC Phare - Program přeshraniční spolupráce
- předvstupních fondů EU
- Phare - Regionální rozvojový fond

CCR ČR také spolupracuje s regionálními rozvojovými agenturami, podílí se na přípravě a realizaci vzdělávacích programů, zajišťuje činnost integrovaného regionálního informačního systému. Dále je také hostitelskou organizací EURO INFO CENTRA, člena evropské informační a poradenské sítě pro malé a střední podniky.

Na nedostatečnost regionální podpory MSP poukazují také podnikatelé v euroregionu Nisa. Během provedeného průzkumu, kde měli podnikatelé možnost se vyjádřit mj. ke kvalitě služeb místní správy. Nejhorší ohodnocení - průměrně 3,83 - získala podpora MSP. (Hodnotilo se od 1 = výborná kvalita, až k 4 = špatná kvalita.) Průzkum také prokázal minimální kontakt podnikatelů s ARR NISA.¹

¹ Berman Group: Projekt akreditace ekonomického rozvoje měst euroregionu Nisa. Praha 1999

8.DROBNÉ PODNIKÁNÍ V PODMÍNKÁCH EU

Základními principy platícími v podnikání jsou *zásada rovnosti a zásada svobody pohybu služeb a svobody poskytovat služby*. Platí, že podnikatelé si jsou rovni. Podnikatel pocházející z jiné členské země EU nesmí být diskriminován ve vztahu k podnikatelům, pro které je daná členská země vlastní. Dále platí, že „...pokud podnikatel vykonává své aktivity v souladu s právem své domácí země, vyhovuje automaticky právním režimům ve všech zemích EU.“¹

„K podnikání v určitých oborech je třeba uznání kvalifikace. Jde zejména o podnikání v oborech kadeřnictví a holičství, stavebnictví, pojišťovnictví, ... V ostatních regulovaných profesích může podnikatel automaticky podnikat v případě, že již podniká alespoň pět let na území své domácí členské země. Pokud podniká kratší dobu, je třeba tuto skutečnost oznámit příslušnému živnostenskému úřadu v místě zamýšleného podnikání. V případě, že profese není regulována ve členské zemi původu, může podnikatel zahájit činnost bez řízení o uznání kvalifikace nebo bez podmínek pětileté praxe.“²

V EU je zhruba 18 milionů malých a středních podniků. Zaměstnávají 66% ekonomicky aktivního obyvatelstva a podílejí se 55 % na obratu všech firem v EU. MSP reprezentuje 99,8 % všech společností, kromě sektoru zemědělství a netržního sektoru. V průběhu devadesátých let ve většině ekonomik EU překročilo množství nově vznikajících firem ty zanikající. V Itálii v roce 1996 rozdíl činil 6,3 %, v Nizozemí 66,7 %. Pouze ve Spojeném království tomu bylo naopak. V roce 1995 tam o 5,5 % více firem zaniklo než vzniklo. Celkově dle odhadů vznikly v EU asi 2 miliony nových firem, zatímco jich 1,8 milionu přibližně zaniklo.

Tabulka 5: Zánik podniků v EU v roce 1995 podle velikosti podniku³

Počet zaměstnanců	0	1-9	10-49	50-249	250+	Součet
Počet podniků (tisíce)	9320	7447	1084	163	36	18 050
Počet zaměstnanců celkově (miliony)	10.9	25.8	21.2	15.5	38.4	111.8
Obrat (miliardy ECU)	609	2447	2981	3330	7742	17 109

¹ Greger, P.: Průvodce občana Evropskou unií. MZV ČR, s. 49

² Greger, P.: Průvodce občana Evropskou unií. MZV ČR, s. 50

³ <http://europa.eu.int/comm/eurostat/Public/dashop/print-product/EN?catalogue=Eurostat&product=4-29061999-EN-AP&mode=download>

Tabulka 6: Zánik podniků v EU v roce 1995 podle sektoru podnikání, podíl MSP¹

	Podniky		Zaměstnanci		Obrat		Podíl zaměstnanců MSP
	Tisíce	%	Miliony	%	Miliardy ECU	%	%
Průmysl a energie	2043	11.3	33.24	29.7	4454	26.0	52.6
Stavebnictví	2408	13.3	10.14	9.1	905	5.3	87.7
Obchod	6804	37.7	29.82	26.7	4787	28.0	78.8
Transport a komunikace	930	5.2	8.16	7.3	715	4.2	46.6
Finanční zprostředkovatelské služby	326	1.8	4.70	4.2	4347	25.4	28.3
Ostatní podnikatelská činnost	2062	11.4	10.25	9.2	795	4.6	68.9
Ostatní služby	3477	19.3	15.46	13.8	1107	6.5	73.2
Součet	18050	100.0	111.76	100.0	17109	100.0	65.7

9 PROGRAMY EU PRO MSP

9.1 Program Phare

Program Phare představuje hlavní nástroj finanční a technické pomoci Evropské unie zemím střední a východní Evropy v přípravě na jejich vstup do EU. Byl zahájen v roce 1989 na podporu reformy v Polsku a Maďarsku. Dnes již zahrnuje celkem 13 partnerských zemí ze střední a východní Evropy (Albánie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Makedonie, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko), z nichž deset, včetně ČR, se uchází o členství v EU. Jeho název vznikl jako zkratka názvu "Poland and Hungary Assistance to the Restructuring of the Economy". Dnes už Phare není zkratkou, nýbrž oficiálním názvem programu pomoci Evropské unie kandidátským zemím.

Cíl programu Phare ve střední a východní Evropě je dvojitý. Prvním cílem je pomoci zemím, které se přihlášily ke členství v EU, připravit se na připojení jak nejdříve to bude možné. Deseti kandidátskými zeměmi jsou Maďarsko, Polsko, Česká republika, Slovensko, Lotyšsko, Estonsko, Litva, Bulharsko, Rumunsko a Slovinsko. V dalších třech zemích (Albánii, Bosně a Hercegovině, a v bývalé jugoslávské republice Makedonii) je cílem Phare podporovat jejich přechod k demokracii a k tržnímu hospodářství.

¹ <http://europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-product/EN?catalogue=Eurostat&product=4-29061999-EN-AP&mode=download>

Od roku 1998, kdy došlo k zásadní změně ve směřování programu, se Phare zaměřuje na nejdůležitější aspekty procesu přijímání všech závazků vyplývajících ze členství v EU (včetně legislativy ES) a plnění podmínek pro vstup kandidátských zemí do EU (tzv. *acquis communautaire*). Finanční pomoc je vázána na plnění priorit Přístupového partnerství a Národního programu přípravy na členství a odvíjí se také ze závěrů Pravidelných zpráv Evropské komise. Finanční podpora směřuje do projektů na budování institucí v rámci centrální státní správy a decentralizované veřejné správy, a na podporu investic. Významnou součástí programu je podpora hospodářské a sociální soudržnosti.

Rozpočet programu Phare v období 1989 - 1999 činil zhruba 11 mld. EUR¹ (asi 400 mld. Kč). V národních programech Phare byly České republice přiděleny finanční prostředky ve výši 660 mil. EUR².

Tabulka 7: Zdroje prostředků za období 1989 - 1999³.

Typy programů	Celkem pro všechny Phare země	Celkem pro všechny Phare země
Národní Phare programy	438 mil. euro	(15,77 mld. Kč)
Programy přeshraniční spolupráce	179 mil. euro	(6,45 mld. Kč)
Programy pro více příjemců	46 mil. euro	(1,65 mld. Kč)
Celkem	663 mil. euro	(23,87 mld. Kč)

Pro Českou republiku byly na období 1995 - 1999 přiděleny prostředky celkem ve výši 367 mil. EUR, což činilo v průměru 69 mil. EUR (2,5 mld. Kč) ročně. Na období 2000 - 2002 bude alokováno 237 mil. EUR (8,5 mld. Kč), průměrně ročně 79 mil. EUR ročně (3 mld. Kč)⁴.

9.2 Program SME Finance Facility

V roce 1999 Evropská komise otevřela v rámci programu Phare podpůrný program pro malé a střední podniky, tzv. Small and Medium Enterprise Finance Facility.

Hlavním cílem programu je podpora růstu místního podnikatelského sektoru a usnadnění přístupu ke stabilním půjčkám a kapitálovému úvěrování, a to prostřednictvím vybraných národních

¹ <http://europa.eu.int/comm/enlargement/pas/phare/index.htm>

² <http://www.komora.cz/eu/phare-uvod.html>

³ <http://www.komora.cz/eu/phare-uvod.html>

⁴ <http://www.komora.cz/eu/phare-uvod.html>

bank a investičních fondů. „ Program by měl napomoci zlepšit i bankovní systémy, vyhodnocování půjček a jejich monitorování a další výkonné funkce národních finančních institucí.“¹

Na tomto programu se podílí Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD). Ta poskytuje finanční pomoc na úvěry a kapitálové investice v celkové výši 150 mil. EUR². Dalších 50 mil. EUR poskytuje Evropská unie (EU) v rámci programu Phare. Účelem společná finanční podpory EU a EBRD je přispět k ekonomické transformaci zemí střední a východní Evropy a pomoci při přípravě MSP na členství v EU.

Program SME Finance Facility poskytuje buď úvěrový kapitál bankám kandidátských zemí a nebo nabízí kapitálovou účast a podporu kapitálovým investičním fondům. EBRD dohlíží nad vybranými národními finančními institucemi, které byly vybrány za prostředníky této "finančně-kapitálové" pomoci. Prostřednictvím vybraných bank a investičních fondů EBRD a Phare zajistí půjčku MSP nebo kapitálové financování v MSP v rozmezí 5 až 15 mil. EUR. Maximální výše jednotlivé půjčky podniku může být 250 000 EUR a výše kapitálové podpory může dosahovat max. 1 mil. EUR. MSP mohou tedy obdržet finanční pomoc z obou sekcí (půjčky i kapitálové investice), finanční částka však nesmí přesáhnout 1 mil. EUR.³

Programu se mohou účastnit MSP, které mají max. 250 zaměstnanců a dosahují buď ročního obrátu max. 40 mil. EUR nebo roční bilance max. 27 mil. EUR⁴. Podniky musejí být právnické osoby v soukromém vlastnictví. Nesmějí provozovat podnikání v oblasti hazardních her, obchodování s nemovitostmi, zprostředkovávání bankovních, finančních a pojišťovacích služeb, obchodování se zbraněmi a další aktivity, které jsou vyloučeny institucí EBRD.

9.3 Program přeshraniční spolupráce - Phare CBC

Program přeshraniční spolupráce (Cros-Border Cooperation - CBC) je samostatným programem v rámci Phare. Byl zahájen v roce 1994 na podporu aktivit dvoustranné přeshraniční spolupráce v regionech zemí střední a východní Evropy se sousedícími zeměmi EU a je zaměřen na pomoc příhraničním regionům při překonávání specifických problémů jejich rozvoje.

¹ <http://www.komora.cz/eu/sme.html>

² <http://www.komora.cz/eu/sme.html>

³ <http://www.komora.cz/eu/sme.html>

⁴ http://europa.eu.int/comm/dgs/enterprise/wp_ch4.htm

Kromě financování velkých projektů vznikly v rámci CBC tyto fondy:

- **Fond na obnovu venkova** - mj. je zaměřen na zachování a rozvíjení místních tradic, podporu ekonomiky z vlastních zdrojů, rekonstrukci místní infrastruktury, obnovu místní přeshraniční spolupráce aj.
- **Fond obnovy lesů** - podporuje projekty vztahující se k novému zalesňování, zlepšení a spolupráci ve správě lesů.
- **Program Hranice** - je určen na podporu malých podnikatelů v příhraničním území
- **Fond malých projektů** - jeho cílem jsou neinvestiční projekty rozvoje spolupráce mezi obcemi, školami a nevládními sdruženími.

9.4 Podnikový program ochrany prostředí

Phare Podnikový program ochrany prostředí je fond, který umožňuje zúčastněným podnikům provést opatření vedoucí ke zlepšení kvality životního prostředí. Podpora má formu půjčky, která je úročena úrokovou mírou odpovídající přibližně 60 % obvyklé komerční úrokové míry. Půjčka je přednostně poskytnuta malým a středním podnikům, jichž návrhy na opatření přinesou snížení míry znečištění v důsledku zdokonalení používaných technologických procesů.

Společnosti ucházející se o podporu musí být ze sektoru soukromého průmyslu - minimálně 51 % musí být v soukromém vlastnictví. Dále musí být „... komerčně řízeny a fungovat v konkurenčním prostředí, musejí se na ně vztahovat zákony a předpisy o konkurzu a musejí mít zavedený privatizační plán.“¹ Maximální velikost obrátu je 400 mil. Kč. Z půjčky může být financováno nejvýše 80 % celkových nákladů na projekt. Podporovaný projekt se musí pohybovat v rozmezí od 1,83 mil. Kč (50 000 EUR) až do 14,64 mil. Kč. (400 000 EUR). Trvání a splatnost půjčky nesmí být vyšší než pět let. Fond má celkem k dispozici částku 329 mil. Kč. (9 mil. EUR).²

9.5 PALMIF - fond aktivních opatření na trhu práce

PALMIF je součástí Národního vzdělávacího fondu a je podporován Evropskou unií prostřednictvím programu Phare. Hlavním cílem Fondu je „...podpora politiky rozvoje trhu práce v

¹ PHARE: Příprava českých malých a středních podniků na vstup do jednotného trhu EU, Praha 2001, s.34

² PHARE: Příprava českých malých a středních podniků na vstup do jednotného trhu EU, Praha 2001, s.34

procesu postupného přibližování s mechanismy Evropských strukturálních fondů. Současně je také určitým stimulatorem nových, komplexních a experimentálních opatření na trhu práce. Aktivně ovlivňuje žádoucí rozvoj efektivní zaměstnanosti a tím zabraňuje zvyšování nezaměstnanosti¹. Fond zahájil svoji činnost v roce 1991.

Fond především podporuje projekty zabývající se:

- profesní integrací dlouhodobě nezaměstnaných
- profesní integrací mladistvých a absolventů škol
- integrací občanů obtížně umísťitelných na trhu práce
- prosazováním stejných možností pro všechny občany na trhu práce

Dle výše uvedených priorit podpory PALMIF lze uplatnit na například na podněcování a vytváření nových pracovních příležitostí, včetně kvalifikační přípravy zájemců, kombinace cílené přípravy znevýhodněných skupin obyvatelstva a jejich následné umísťování, nové přístupy a formy zaměstnanosti v malých a středních podnicích, netradiční modelová řešení nezaměstnanosti.

Zvláště příznivě jsou podporovány projekty, které:

- prokáží opakovanou aplikovatelnost a udržitelnost po ukončení podpory z fondu PALMIF
- prokáží, jak cílové skupiny zlepší životní podmínky v komunitě, okrese nebo regionu
- si zajistí průběžné financování z více zdrojů a rozvíjejí další spolupráci s partnerskými organizacemi

V letech 1991 až 1997 bylo v rámci fondu PALMIF realizováno 136 projektů s celkovými náklady 2818,1 tisíce ECU, což je zhruba 95,8 milionu Kč. Vzniklo 781 nových pracovních míst, z toho 123 pro zdravotně postižené, a rekvalifikacemi prošlo 4419 občanů².

Česká sekce fondu PALMIF se podílí na realizaci experimentálních projektů nadregionálního charakteru. Působnost projektů je ve více okresech, které mají nárok na finanční podporu až do trojnásobku projektů regionálních (150 mil. ECU). První, s názvem *Šance*, je

¹ <http://www.nvf.cz/palmif/index.htm>

² <http://www.nvf.cz/palmif/index.htm>

orientován na mladé lidi s nedokončeným vzděláním nebo nevhodnou kvalifikací. Byl vyzkoušen na regionální úrovni v okrese Hradec Králové a na základě rozhodnutí komise PHARE bude rozšířen do čtyř dalších okresů s nejvyšším počtem nezaměstnané mládeže a kde navíc nechybí ochota ředitelů úřadů práce na projektu spolupracovat.

Skládá se z teorie - doplnění vzdělání - a praktické části, která bude probíhat u konkrétního budoucího zaměstnavatele. Zejména ti uvítali možnost, že si připravované pracovníky mohou otestovat již v průběhu praxe. Máme sice i negativní zkušenosti, že některý zaměstnavatel tuto formu spolupráce zneužije, ale úspěšnost v umísťování absolventů Šance je 70%, tedy vyšší než v mnoha zemích Evropské unie. Projekt potrvá do konce roku 2000, je sledován a pravidelně vyhodnocován komisí při Ministerstvu práce a sociálních věcí.

Fond se nezaměřuje pouze na vytváření nových pracovních míst, ale pomáhá i nezaměstnaným, kteří se rozhodnou sami podnikat. Pro ně je určen druhý projekt výcvik pro vlastní podnikatelskou činnost osob evidovaných na úřadech práce, podle know-how francouzské firmy SEPAC. Jedná se o specializované kurzy pod patronací úřadů práce. Vhodné jsou pro nezaměstnané, kteří mají jednak schopnosti pro podnikání, a ty, kteří jsou bez práce déle než jeden rok.

Jednotlivé projekty jsou financovány tak, že se částka nepředává celá, ale ve splátkách a s pravidelnou kontrolou úřadu práce a české sekce PALMIF, na co konkrétně byly prostředky využity. To je přesně vymezeno již v kontraktu. Pokud se při první kontrole zjistí, že peníze nebyly vynakládány v souladu se směrnicí, je další splátka zastavena a chybně investovaná částka se musí vrátit. „... Je to systém jednoznačně průhledný a snadno kontrolovatelný. Samozřejmě se vyskytly snahy o zneužití finančních prostředků, ale díky splátkovému systému byly včas podchyceny. A navíc. Pokud projekt neplní svou funkci, je zastaven a vynaložené částky je předkladatel povinen vrátit...“¹

9.6 Třetí víceletý program pro malé a střední podniky

Významným nástrojem podpory MSP v Evropské unii jsou víceleté programy Evropské komise. V současné době již ukončil svou platnost *Třetí víceletý program pro malé a střední*

¹ <http://www.euroskop.cz/euroskop/site/oko/tisk/ekonom/3.html>

podniky v Evropské unii (1997 - 2000), který byl schválen rozhodnutím Rady z 9.12.1996. Tento program vstoupil v platnost 1.1.1997 a trval až do 31.12.2000. Program byl otevřen též asociovaným zemím střední a východní Evropy, podle podmínek stanovených v dodatkových protokolech k Asociační smlouvě. Na základě rozhodnutí Rady přidružení č. 3/98 byla ČR přijata k účasti v tomto programu s platností od 1.12.1998.

Třetí víceletý program vymezoval podmínky pro konkrétní programy, z nichž pro ČR bylo schváleno pět následujícího programů pro malé a střední podniky:

- *Euro Info Correspondence Centres*

Program byl zaměřen na informační podporu malého a středního podnikání.

- *Europartneriat*

Program pomáhal malým a středním podnikům z nedostatečně vyvinutých oblastí připravit dohody o technické, finanční nebo obchodní kooperaci s malými a středními podniky v jiných zemích.

- *Interprise*

Program podporoval partnerství v oblasti průmyslu a služeb v Evropě. Byl zaměřen na podporu místních, regionálních a národních iniciativ v oblasti spolupráce MSP v Evropě.

- *Crafts and small enterprises*

Program měl za cíl podporovat řemeslné živnosti a malé podniky vytvářením příznivého podnikatelského prostředí. Podpora v rámci tohoto programu měla být zaměřena na zvláštní skupiny podnikatelů - ženy mladé podnikatele příslušníky menšin.

- *Distributive trade*

Program umožňuje přípravu malých a středních podnikatelů z obchodního sektoru na podmínky volného trhu v rámci EU. Zaměřuje se na méně vyvinuté městské a venkovské oblasti.

Náklady na jednotlivé projekty byly hrazeny do 50% ze vstupního příspěvku, který ČR zaplatila Evropské komisi, zbylých 50% musel uhradit buď nositel projektu nebo bylo využito sponzorských prostředků nebo prostředků programu Phare.

podniky v Evropské unii (1997 - 2000), který byl schválen rozhodnutím Rady z 9.12.1996. Tento program vstoupil v platnost 1.1.1997 a trval až do 31.12.2000. Program byl otevřen též asociovaným zemím střední a východní Evropy, podle podmínek stanovených v dodatkových protokolech k Asociační smlouvě. Na základě rozhodnutí Rady přidružení č. 3/98 byla ČR přijata k účasti v tomto programu s platností od 1.12.1998.

Třetí víceletý program vymezoval podmínky pro konkrétní programy, z nichž pro ČR bylo schváleno pět následujícího programů pro malé a střední podniky:

- *Euro Info Correspondence Centres*

Program byl zaměřen na informační podporu malého a středního podnikání.

- *Europartneriat*

Program pomáhal malým a středním podnikům z nedostatečně vyvinutých oblastí připravit dohody o technické, finanční nebo obchodní kooperaci s malými a středními podniky v jiných zemích.

- *Interprise*

Program podporoval partnerství v oblasti průmyslu a služeb v Evropě. Byl zaměřen na podporu místních, regionálních a národních iniciativ v oblasti spolupráce MSP v Evropě.

- *Crafts and small enterprises*

Program měl za cíl podporovat řemeslné živnosti a malé podniky vytvářením příznivého podnikatelského prostředí. Podpora v rámci tohoto programu měla být zaměřena na zvláštní skupiny podnikatelů - ženy mladé podnikatele příslušníky menšin.

- *Distributive trade*

Program umožňuje přípravu malých a středních podnikatelů z obchodního sektoru na podmínky volného trhu v rámci EU. Zaměřuje se na méně vyvinuté městské a venkovské oblasti.

Náklady na jednotlivé projekty byly hrazeny do 50% ze vstupního příspěvku, který ČR zaplatila Evropské komisi, zbylých 50% musel uhradit buď nositel projektu nebo bylo využito sponzorských prostředků nebo prostředků programu Phare.

Od letošního roku však EU přestala financovat některé programy na podporu MSP. „...Malé a střední podniky tak přicházejí o velké šance při získání partnerů a odběratelů svých výrobků. Součástí víceletého programu ... bylo například pořádání mezinárodních firemních akcí Europartneriat či Interprise. Tam měly malé firmy možnost získat kontakty do zahraničí. ... nelze čekat, že půjde tyto akce financovat z domácích zdrojů. ... Šlo o jeden z nejméně úspěšných programů ...“¹

„Ní méně EK již nyní podle vedoucí Centra pro zahraniční pomoc na ministerstvu financí Ludmily Lefnerové připravuje další rámcový víceletý program pro malé a střední podniky. Jeho podoba ale ještě není známa...“²

9.7 5.rámcový program EU

V rámci **5. rámcového programu EU** se české podniky mohou přihlásit do programů CRAFT, SAVE II a SYNERGY(1998 - 2002).

9.7.1 SAVE II

Tento program je zaměřený na podporu racionálního využití energie. Podporuje transformaci trhu, využívání a zlepšování stávajících energeticky účinných technologií. V rámci tohoto programu může být poskytnuto až 50 % na pilotní akci a až 100 % na studie, informační aktivity a sledování energetické účinnosti.

9.7.2 SYNERGY

Tento program financuje projekty mezinárodní spolupráce se třetími zeměmi, které jim „... pomáhají definovat, formulovat a realizovat jejich energetickou politiku v oblastech společného zájmu.“³ Strategie programu pro rok 2000 vycházela z následujících bodů:

- bezpečnost nabídky
- pomoc v procesu rozšíření
- integrace trhů s energií

¹ <http://www.czechtrade.cz> - převzato z ČTK 21.3.2001

² <http://www.czechtrade.cz> - převzato z ČTK 21.3.2001

³ PHARE: Příprava českých malých a středních podniků na vstup do jednotného trhu EU, Praha 2001, str.31

- ochrana životního prostředí

Program může poskytnout až 50 % na podporu spolufinancované akce.

9.7.3 CRAFT - program Evropské unie pro malé a střední podniky

Tento program je určen malým a středním podnikům, které nemají vlastní výzkumné kapacity a potřebují např. vyřešit technický problém nebo dokončit vývoj prototypu výrobku nebo nové technologie.

Národním kontaktním místem, kde jsou poskytovány veškeré informace o programu CRAFT je České inovační centrum FEMIRC (Fellow Member to Innovation Relay Centres).

EU nabízí projektům, které uspějí ve výběrovém řízení programu, úhradu plné ceny výzkumu, který provádí externí výzkumná organizace (univerzita, pracoviště aplikovaného výzkumu, výzkumný ústav Akademie věd, apod.). Projekty musí být prakticky cílené a lze je předložit buď přímo - tzv. „ projekt CRAFT “- nebo po přípravné fázi - tzv. „Exploratory Award“, kdy je možno např. dokončit patentovou rešerši nebo provést předběžný průzkum trhu. Jediným cílem přípravné fáze je připravit projekt CRAFT. Program podporuje pouze projekty mezinárodní spolupráce, tj. takové které jsou podány určitým minimálním počtem malých a středních podniků z různých zemí:

Tabulka 8: Program CRAFT

Aktivita	Požadovaný počet MSP v projektu	Dotace projektu	Doba trvání projektu	Podmínky
Exploratory Award	minimálně 2 MSP ze 2 zemí, alespoň jeden musí být z členského státu EU	maximálně 22500 EURO	maximálně 1rok	dotace maximálně 75% nákladů, 25% přispívají MSP, lze i v nepeněžní formě
Projekt CRAFT	minimálně 3 MSP ze 2 zemí, alespoň jeden musí být z členského státu EU	maximálně 1 mil. EURO	maximálně 2 roky	dotace maximálně 50% nákladů, zbytek přispívají MSP, lze i v nepeněžní formě

Kromě členských států mohou být nově od roku 1999 účastníky projektů CRAFT a Exploratory Award i státy, které podepsaly asociační dohodu k 5. rámcovému programu EU. Jsou to Lichtenštejnsko, Island, Izrael, Norsko, Bulharsko, Česká republika, Kypr, Estonsko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Švýcarsko.

9.8 Fond rizikového/rozvojového kapitálu

Byl již zmíněn výše. Zde jen pro úplnost.

10 STRUKTURÁLNÍ FONDY EU

10.1 Význam politiky regionálního rozvoje a soudržnosti

Evropská unie, jako společenství v současné době 15 zemí, je územím s velkou mírou ekonomické rozdílnosti mezi jednotlivými členskými zeměmi a logicky i mezi jednotlivými regiony v těchto členských zemích. Rozdíly mezi jednotlivými regiony vycházejí především z rozdílů kulturních, jazykových, historických atd. Všechny tyto rozdíly se odrážejí v různé úrovni příjmů obyvatelstva v jednotlivých regionech. „10 nejbohatších regionů EU je 3x bohatších a investuje 3x více do svého hospodářského rozvoje než 10 nejchudších“¹.

Problém různorodosti EU se zvyrazňoval vždy při jednotlivých rozšiřovacích kolech. Na konci 80. let (konkrétně v roce 1988) provedla ES významnou reformu, směřující k postupnému snižování ekonomických rozdílů mezi jednotlivými částmi Společenství. Od roku 1988 došlo k rapidnímu nárůstu finančních prostředků, které skrze tzv. strukturální fondy směřují do jednotlivých zemí a regionů EU s cílem snižovat jejich vzájemné rozdíly. Objem finančních prostředků je stanovován vždy na určité období (1989-1993, 1994-1999).

10.2 Strukturální fondy Evropské unie

Celkový rozpočet strukturálních fondů Evropské unie na léta 1994-1999 dosáhl částky 154,5 miliardy ECU (v cenách roku 1994). Tato suma představuje přibližně 1/3 veškerých výdajů společného rozpočtu Evropské unie. Ke konečným příjemcům se tyto finanční prostředky dostávají díky těmto strukturálním fondům:

Na rozdíl od společné zemědělské politiky EU, která má spíše nárokový charakter, strukturální fondy poskytují značný prostor pro individuální přístupy k řešení konkrétních problémů. V souladu s nařízením Rady EEC No 2081/93 a rozhodnutím Rady 95/1/EC článek 52

¹ <http://www.euroskop.cz/euroskop/site/eu/pilire/politiky1/1.html#1>

směřují finanční prostředky na naplňování 6 základních cílů, z nichž 4 jsou regionálního charakteru a 2 jsou platné napříč celým územím Evropské unie:

Jedná se o tyto strukturální fondy:

- **Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)** podporuje rozvoj infrastruktury a výrobní investice v zaostávajících regionech, Prostředky ERDF dále směřují do zdravotnictví, výzkumu a vzdělávání. V zásadě se podpory z tohoto fondu týkají:

⇒ hospodářsky zaostávajících regionů, u nichž je HDP na obyvatele nižší než 75 % průměru celé EU (cílová oblast 1)

⇒ regionů s odeznívající průmyslovou výrobou, kde je nezbytná restrukturalizace regionální ekonomiky (cílová oblast 2)

⇒ regionů, u kterých jde o podporu rozvoje venkovského prostoru (cílová oblast 5b)

- **Evropský sociální fond (ESF)** podporuje zaměstnanost, rekvalifikační a kvalifikační programy, vytváření nových pracovních míst apod. Celkově je určen pro podporu odstraňování dlouhodobé nezaměstnanosti a začleňování mladistvých do ekonomicky aktivního života. V tomto směru nemá regionální charakter a odpovídá záměrům Cíle 3.

- **Evropský zemědělský garanční a orientační fond (EAGGF)** podporuje adaptaci zemědělských struktur a rozvoj venkova. Podle účelu je rozdělen na dvě sekce:

⇒ *Sekce garance* - z této sekce jsou hrazena veškerá opatření související s uplatňováním společné zemědělské politiky. Garance směřují především do cenové oblasti a jsou určeny zejména na exportní subvence.

⇒ *Sekce orientace* - tato sekce se podílí na financování strukturální a sociální politiky, k níž patří zlepšování výrobních podmínek včetně modernizace farem, zlepšování venkovské infrastruktury, podpora vzdělávání a výzkumu, pomoc v odbytové a zpracovatelské sféře. Ve srovnání se sekci garance zůstává sekce orientace méně významná. (Např. v roce 1994 činily celkové výdaje EU z orientační sekce fondu jen 2 619,0 mil. ECU, zatímco z garanční sekce 34 786,9 mil. ECU.¹⁾) Od roku 2000 se tento trend mění.

- **Fond soudržnosti (CF)** (kohezní) - pro podporu hospodářsky slabších zemí, Portugalska, Řecka, Španělska a Irska. (Týká se pouze členských států s HDP nižším než je 90 % průměru celé EU.) Jeho cílem je podpořit rozsáhlejší projekty v oblasti životního

prostředí a transevropských dopravních sítí. Fond zaujímá zvláštní postavení. Jeho rozpočet je vykazován na rozdíl od ostatních strukturálních fondů zvlášť.

Z celkového objemu finančních prostředků na léta 1994 - 1999 (154,5 miliardy ECU) projde jednotlivými strukturálními fondy následující procentní podíl:

Tabulka 9: Rozdělení finančních prostředků pro jednotlivé strukturální fondy²

Název fondu	% podíl na celk. výdajích	mld. ECU
ERDF	49,50	76,50
EAGGF	17,70	27,30
FIFG	2,90	4,50
ESF	29,90	46,20
Strukturální fondy celkem	100,00	154,50

Tabulka 10: Rozdělení výdajů strukturálních fondů na jednotlivé členské země a cíle v letech 1994 - 1999 (miliony ECU)³

Země	Cíl 1	Cíl 2	Cíl 3,4	Cíl 5a	Cíl 5b	Cíl 6	SI*	Celkem
Belgie	730	342	465	195	77	-	287	2 096
Dánsko	-	119	301	267	54	-	102	843
Německo	13 640	1 566	1 942	1 143	1 227	-	2 206	21 724
Řecko	13 980	-	-	-	-	-	1 151	15 131
Španělsko	26 300	2 416	1 843	446	664	-	2 744	34 413
Francie	2 190	3 774	3 203	1 933	2 238	-	1 601	14 939
Irsko	5 620	-	-	-	-	-	483	6 103
Itálie	14 860	1 463	1 715	814	901	-	1 893	21 646
Lucembursko	-	15	23	40	6	-	20	104
Holandsko	150	650	1 079	165	150	-	421	2 615
Rakousko	162	99	387	380	403	-	143	1 574
Portugalsko	13 980	-	-	-	-	-	1 058	15 038
Finsko	-	179	336	347	190	450	150	1 652
Švédsko	-	157	509	204	135	247	125	1 377
Velká Británie	2 360	4 581	3 337	450	817	-	1 570	13 115
EU celkem	93 972	15 360	15 180	6 916	6 862	697	14 051	153 038

*SI - Společné iniciativy

V souladu s nařízením Rady EEC No 2081/93 a rozhodnutím Rady 95/1/EC článek 52 směřují finanční prostředky na naplňování **6 základních cílů**, z nichž 4 jsou regionálního charakteru a 2 jsou platné napříč celým územím Evropské unie:

¹ Hrabánková M.: Strukturální fondy. MZE. Praha 1999. str. 10

² <http://www.euroskop.cz/euroskop/site/eu/pilire/politiky1/1.html#1> - převzato z: Eurostat Info No.9/97

³ <http://www.euroskop.cz/euroskop/site/eu/pilire/politiky1/1.html#1> - převzato z: Evropská komise, DG XVI

Regionální cíle:

- ⇒ **Cíl 1** - Pomoc rozvoji a strukturálnímu přizpůsobování regionů jejichž vývoj zaostává za ostatními. „...bude určen zaostalým regionům, jejichž HDP na obyvatele je menší než 75 % průměru EU. Dá se předpokládat, že po vstupu ČR a dalších zemí zařazených do první a později do druhé vlny kandidátských zemí se vlivem jejich objemu HDP na obyvatele sníží průměr EU a vznikne problém, který bude zapotřebí včas analyzovat. Totiž, zda části území ČR jako Praha a okolí, Plzeň, Olomouc a další oblasti se silnějším ekonomickým potenciálem, skutečně splní limit HDP na obyvatele a zůstanou v Cíli 1“.¹
- ⇒ **Cíl 2** - Konverze a rozvoj regionů, hraničních regionů nebo částí regionů (včetně městských komunit) závažně postižených poklesem průmyslové výroby. Je určen především pro sociální restrukturalizaci regionů.
- ⇒ **Cíl 5b** - Podpora rozvoje venkovských oblastí s využitím možností rozvoje strukturálního přizpůsobení se venkovských oblastí.
- ⇒ **Cíl 6** - Podpora rozvoje a strukturálních změn v regionech s extrémně nízkou hustotou zalidnění.

Celospolečenské cíle:

- ⇒ **Cíl 3**- Je zaměřen na boj s dlouhodobou nezaměstnaností, hledání možností zařazení mladých lidí a reintegrace osob, které ztratily práci zpět na pracovní trh, na rozvoj stejných možností mužů a žen na pracovním trhu práce. Má podporovat „...rozvoj lidských zdrojů, modernizovat systém vzdělávání, ..., tvorbu nových pracovních míst a další“.²
- ⇒ **Cíl 4**- Podpora adaptace pracovníků, kteří ztratili práci v důsledku strukturálních změn.
- ⇒ **Cíl 5a** - Podpora rozvoje venkovských oblastí urychlením přizpůsobování se změnám v zemědělství v rámci struktury reformy společné zemědělské politiky. Podpora rozvoje rybolovu v souladu s vytyčenými směry společné rybolovné politiky.

¹ <http://www.euroskop.cz/euroskop/site/oko/tisk/ekonom/6.html>

² <http://www.euroskop.cz/euroskop/site/oko/tisk/ekonom/6.html>

Tabulka 11: Procentuální a absolutní rozdělení výdajů strukturálních fondů na jednotlivé cíle¹

Cíl	% podíl na celk. výdajích	mld. ECU
Cíl 1	67,60	104,40
Cíl 2	11,10	17,20
Cíl 3 + 4	10,90	16,80
Cíl 5a	5,00	7,70
Cíl 5b	4,90	7,60
Cíl 6	0,50	0,80
Všechny cíle celkem	100,00	154,50

10.3 Předvstupní spolupráce

Využití strukturálních fondů bude možné až po vstupu ČR do EU. Do té doby připravila programy předvstupní pomoci pro kandidátské země, které mají za cíl prověřit způsobilost ČR pravit se na strukturální fondy, a to v oblasti legislativní, metodické, organizační, institucionální a ší, které souvisejí s osvojením si principů EU. Za tím účelem byl vyhlášen program SAPARD, rý je předchůdcem EAGGF a program ISPA.

10.3.1 SAPARD

Je navržen na období 2000-2006 pro všechny kandidátské státy do okamžiku jejich vstupu EU.

Cílem programu je dosáhnout trvale udržitelného rozvoje zemědělství a venkova, řešení efických problémů zemědělství a venkovských oblastí a podpora při zavádění acquis communautaire pro oblast společné zemědělské politiky. V únoru 2001 podepsal v Praze s ministrem financí Pavlem Mertlíkem evropský komisař pro zemědělství a rozvoj venkova Franz Fischer dohodu o financování programu SAPARD v hodnotě 154 milionů EUR, což je přibližně 7 miliardy korun².

Nezbytnou podmínkou pro využití programu SAPARD je zpracování plánu rozvoje enkova. Plán by měl být úzce propojen s regionálním rozvojovým plánem a musí být doplněn finančním plánem.

¹ <http://www.euroskop.cz/euroskop/site/eu/pilire/politiky1/1.html#1> - převzato z: Evropská komise, DG XVI
² <http://www.euroskop.cz/euroskop/site/cr/udalosti.html>

Jak bylo navrženo Evropskou komisí, program SAPARD bude napomáhat kandidátským zemím při řešení konkrétních úkolů při zavádění *acquis communautaire* vztahujícímu se ke společné zemědělské politice (Common Agricultural Policy-CAP), strukturálním změnám v jednotlivých zemědělských sektorech a na venkově.

Program SAPARD vešel v platnost 1. ledna roku 2000 a jeho rozpočet byl vypracován až do roku 2006. Kandidátské země mohou programu SAPARD využívat od roku 2000 do doby vstupu do EU.

Program SAPARD se týká podpor zemědělství a rozvoje venkova. I když je v kompetenci MZe, jde o úzkou spolupráci a koordinaci problematiky rozvoje venkova, který podle kompetenčního zákona od roku 1996 ale věcně spadá pod MMR. Představuje to určitou roztržičnost kompetencí a je tedy zapotřebí stanovit v této otázce jasná pravidla.

10.3.2 Program ISPA

Program ISPA byl ustaven Nařízením Rady (ES) č. 1267/1999 a koordinačním Nařízením 1266/1999. Je určen pro kandidátské státy v období do roku 2000 do okamžiku jejich vstupu do EU a zaměřen na zlepšení standardu infrastruktury v sektorech dopravy a životního prostředí. Zaměření a procedury jsou analogické s Kohezním fondem EU. Zařazení finančního nástroje ISPA do předvstupních programů podpory poskytovaných Evropskou unií kandidátským státům je základním předpokladem pro následné úspěšné využití možností Kohezního fondu po vstupu ČR do EU.

Každoroční finanční objem pro program ISPA je odsouhlasen v rámci rozpočtu EU (průměrně 1 040 tis. EUR ročně pro všechny kandidátské státy). Rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé státy bylo provedeno na základě těchto kritérií: počet obyvatel, HDP, rozloha státu, kvalita a připravenost projektů, realizační systém. České republice bylo přiděleno rozpětí 5,5 až 8 % z celkové částky, tj. 57,2 až 83,2 mil. EUR ročně. Opatření financovaná v rámci programu ISPA musí vyhovovat ustanovením Evropské dohody zahrnujícím implementační pravidla pro žadatele v rámci státní pomoci, musí být v souladu s politikou Společenství, zvláště v oblastech životního prostředí, dopravy a transevropských sítí. Celkové náklady projektu ucházejícího se o podporu v rámci ISPA musí být vyšší než 5 mil. EUR¹.

¹ <http://www.euroskop.cz/euroskop/site/oko/tisk/ekonom/7.html>

Podpora EU v rámci finančního nástroje ISPA může mít formu nevratné přímé podpory, podpory úroků z úvěrů, finanční garance, participace na rizikovém kapitálu apod. Výše příspěvku ze strany EU udělovaného v rámci finančního nástroje ISPA může být až do výše 75% veřejných nebo ekvivalentních nákladů, včetně nákladů na administrativu a právní asistenci.

10.3.3 Principy využívání strukturálních fondů

Přestože napojení ČR na strukturální fondy je možné až po vstupu ČR do EU, musíme již v době vyjednávání prokázat, že se aktivně připravujeme na zvládnutí náročných principů, které s využíváním strukturálních fondů souvisí. Mezi ně patří především *princip programování*, který změní dotační politiku. Ta již nebude plošná, ale naopak bude soustředěna do přijatých programů podle priorit, cílů, geografického vymezení apod. Důležitou součástí obou programů je vymezení jeho finančního rámce, který tvoří jak prostředky EU, tak státní, regionální a další finanční prostředky spolu s prostředky soukromého sektoru. V zásadě jde o splnění *principu doplňkovosti*, kdy peníze ze strukturálních fondů EU jsou přidávány ke státnímu rozpočtu. Státní výdaje však musí zůstat alespoň na stejné úrovni jako předtím. EU přispěje na každý projekt tehdy, bude-li zajištěno financování projektu z domácích zdrojů.

Bude-li ČR zařazena jako územní jednotka pod Cíl 1, pak může příspěvek EU tvořit až 75 % celkových nákladů. Dalším principem je *princip koncentrace*, který v praxi předpokládá soustředění do oblastí, kde se očekává nejvyšší zhodnocení. EU sleduje záměr nerozměňovat zdroje do řady malých projektů, ale poskytnout je na ty projekty, přinášející maximální efekt pro problémový region. Mimořádně významným je *princip partnerství*, jehož uplatnění hraje při výběru projektů rozhodující roli. Předpokládá úzkou spolupráci jak mezi Evropskou komisí a odpovídajícími orgány na národní, regionální a místní úrovni, ale i mezi subjekty, pro něž jsou finanční prostředky určeny. Významné je také monitorování (průběžné hodnocení).

Přípravu na využití předvstupní pomoci lze rozdělit do několika úrovní. Tou základní je založení institucionálního, legislativního, rozpočtového a administrativního rámce, který umožní realizovat regionální politiku tak, aby po vstupu ČR do EU bylo možné se zapojit do strukturálních programů EU včetně pomoci ze strukturálních fondů. Tato pomoc však bude podmíněna mírou respektování závazků, které ČR přijala podpisem Evropské dohody a při jejich neplnění může být finanční pomoc zastavena.

11. ZÁVĚR

Na základě Zákona č. 299/1992 Sb., o státní podpoře malého a středního podnikání jsou v ČR vypracovány programy podpory MSP, které podnikatelům usnadňují realizaci jejich podnikatelských záměrů, přispívají ke zvýšení jejich ekonomické síly a podporují vytváření nových pracovních míst.

Cílem podpory MSP je vytvořit příznivé podmínky pro podnikání, zejména v přístupu ke kapitálu, dostupnosti informačních, vzdělávacích a poradenských služeb.

ČR usiluje o přijetí do EU a proto je nezbytně nutné průběžně aktualizovat nástroje a systémy podpory s pravidly uplatňovanými v zemích EU. Sladění legislativy v této oblasti je prosazováno s ohledem na doporučení EU. Jedná se především o úpravu již zmíněného zákona o podpoře MSP, o stanovení dalších kritérií při přípravě programů vlády.

K docílení žádoucího stavu je mj. třeba:

- **zdokonalit právní podmínky pro podnikání** - jedná se zejména o úpravu právních předpisů podle předpisů EU, včetně převzetí definice malých a středních podniků (9.5.2001 schválila vláda návrh zákona, podle kterého budou mít nárok na podporu v rámci programů na podporu MSP firmy do 250 zaměstnanců s obratem maximálně 1,45 mld. Kč. Další podmínkou je nezávislost firmy - žádná jiná společnost nesmí mít na základním jmění či hlasovacích právech firmy větší než čtvrtinový podíl. Malým podnikem se pak rozumí firma do 50 zaměstnanců s obratem nižším než 250 mil. Nově je zde vymezen mikropodnik s nejvíce 10 zaměstnanci¹).

- **zlepšit nabídku a dostupnost informačních a poradenských služeb** - mj. informování o právních předpisech EU a podmínkách vstupu do EU. Nedostatečné využívání všech možností systému podpor a následná neinformovanost by se některým podnikům v horizontu několika let nemusely vyplatit. „...Vina je však na jejich straně. ... České podniky unie nezajímá.“² I když „... zájem (o školení o právních změnách po vstupu do EU a podpůrných prostředcích ČR i EU- pozn. autora) nebyl malý, rozhodně se nedá hovořit o návalu zájemců...“³. Ovšem program

¹ ČTK., MF Dnes., 10.5.2001, s. 13

² Géblová, A., Euro, 18, 20001, s. 33

³ Géblová, A., Euro, 18, 20001, s. 33

Marketing zajišťovaný Agenturou Czech Trade si na nedostatkem zájemců netrpí, spíše naopak. Jeho prostředky byly již počátkem března vyčerpány.¹

- **zdokonalit statistického sledování sektoru MSP** za účelem dosažení kompatibility s EU, zejména prostřednictvím spolupráce MPO s Českým statistickým úřadem.

- **účast ČR v programech EU a příprava na zapojení do strukturálních fondů EU.** Zatím se ČR podílela na programech Distributive Trade, Euro Info Correspondence Centres, Europartneriat, Interprise, Craft and Small Enterprises a nově ISPA a SAPARD.

- **pokračovat v programech podpory průmyslového výzkumu a vývoje malých a středních podniků TECHNOS a PARK.** aj.

¹ <http://www.czechtrade.cz/cz/ct.htm?poradi=9>; převzato z ČTK, 21.3.2001

12. SEZNAM LITERATURY:

- Berman Group: Projekt Akreditace ekonomického rozvoje měst euroregionu Nisa. Berman Group, Praha 1999
- ČMZRB, a.s.: Programy podpory malého a středního podnikání v České republice v roce 2001. Praha 2001
- Dubský, Z. - Kašíčka, P.: European Integration As a Way to Security and Prosperity. Nakladatelství a vydavatelství litomyšlského semináře, Praha 1999
- Greger, P.: Průvodce občana Evropskou unií. MZV ČR, Praha 2000
- Had M., Urban L.: Evropská společenství: První pilíř Evropské unie. MZV ČR, Praha 2000
- HK ČR: Evropský katalog podnikatele 2001. REGO, Praha 2001
- Hrabánková M.: Strukturální fondy. Mze ČR, Praha 1999
- <http://europa.eu.int>
- <http://www.arp.cz>
- <http://www.cmzrb.cz>
- <http://www.czechtrade.cz>
- <http://www.designcentrum.cz>
- <http://www.euroskop.cz>
- <http://www.evropska-unie.cz>
- <http://www.komora.cz>
- <http://www.nvf.cz>
- Kol. autorů: Podnikání v malé a střední firmě. VŠE, Praha 1999
- Konečná, M.: Drobné podnikání. VŠE, Praha 1997
- Maňák M.: 100 otázek a odpovědí o Evropské unii. MZV ČR, Praha 2000
- Matějková, J.: Podpora podnikání s důrazem na malé a střední podniky. Victoria Publishing, Praha 1996
- MMR ČR: Program Phare CBC. MMR, Praha 1998
- MPO ČR: Podpora podnikání v České republice 2000. Praha 2000
- MZV ČR: Národní program přípravy České republiky na členství v Evropské unii. Praha 1999
- Dr. Poteet, H.G.: Starting up your own business. Liberty Hall Press, 1998
- Rachman, J.D.: - Mescon, M.H.: Business today. Random House, Inc., 1995
- Ing. Rydvalová, P.: Drobné podnikání. TUL HF, Liberec 1999
- Šmejkal V. a kol.: Jak obstát v Evropě - Strategie podnikání na jednotném trhu EU. HK ČR a Phare, Praha 2000

- Šmejkal V., Kadlčák R., Urban L.: Průvodce podnikatele Evropskou unií. MZV ČR, Praha 2000
- Švarc J., Štefek O.: Programy pomoci Evropských společenství České republice. MF ČR, Praha 2000
- Zlý, B.: Evropské integrační procesy od A až do Z. Montanex, a.s., Ostrava 1997

13. SEZNAM PŘÍLOH

1. Ceník obchodů a služeb ČMZRB	69
2. Úrokové sazby termínovaných vkladů klientů	73
3. Informace o průběhu programů podpory MSP v lednu až březnu 2001	74
4. Vývoj programů podpory MSP v ČR v letech 1992 - 1998	75
5. Mistrovské kurzy Akademie řemesla služeb HK ČR	76
6. Přehled některých forem podpory ve vybraných zemích	77
7. Program PODPORA EXPORTU	78
8. Registrační formulář pro program MARKETING	82
9. Strukturovaná žádost o dotaci z programu MARKETING	83
10. Ceník produktů a služeb CZECHTRADE	84
11. Formulář žádosti o podporu u ČMZRB	85
12. Přehledná charakteristika produktů ČEB	86

14. PŘÍLOHY

Příloha 1	
Příloha 2	
Příloha 3	
Příloha 4	
Příloha 5	
Příloha 6	
Příloha 7	
Příloha 8	
Příloha 9	
Příloha 10	
Příloha 11	
Příloha 12	
Příloha 13	
Příloha 14	
Příloha 15	
Příloha 16	
Příloha 17	
Příloha 18	
Příloha 19	
Příloha 20	
Příloha 21	
Příloha 22	
Příloha 23	
Příloha 24	
Příloha 25	
Příloha 26	
Příloha 27	
Příloha 28	
Příloha 29	
Příloha 30	
Příloha 31	
Příloha 32	
Příloha 33	
Příloha 34	
Příloha 35	
Příloha 36	
Příloha 37	
Příloha 38	
Příloha 39	
Příloha 40	
Příloha 41	
Příloha 42	
Příloha 43	
Příloha 44	
Příloha 45	
Příloha 46	
Příloha 47	
Příloha 48	
Příloha 49	
Příloha 50	
Příloha 51	
Příloha 52	
Příloha 53	
Příloha 54	
Příloha 55	
Příloha 56	
Příloha 57	
Příloha 58	
Příloha 59	
Příloha 60	
Příloha 61	
Příloha 62	
Příloha 63	
Příloha 64	
Příloha 65	
Příloha 66	
Příloha 67	
Příloha 68	
Příloha 69	
Příloha 70	
Příloha 71	
Příloha 72	
Příloha 73	
Příloha 74	
Příloha 75	
Příloha 76	
Příloha 77	
Příloha 78	
Příloha 79	
Příloha 80	
Příloha 81	
Příloha 82	
Příloha 83	
Příloha 84	
Příloha 85	
Příloha 86	
Příloha 87	
Příloha 88	
Příloha 89	
Příloha 90	
Příloha 91	
Příloha 92	
Příloha 93	
Příloha 94	
Příloha 95	
Příloha 96	
Příloha 97	
Příloha 98	
Příloha 99	
Příloha 100	

1. Ceník obchodů a služeb ČMZRB (platný od 2.5. 2001)¹:

č.položky; název operace	sazby
Část A. Bankovní obchody	
Obchodní činnost	
Bankovní záruky a úvěry	zdarma
přijetí žádosti od klienta včetně formální kontroly	
úkony spojené s vyhodnocením a expertizou žádosti klienta a zpracováním smluvních dokumentů (kromě Programu na podporu oprav bytových domů postavených panelovou technologií a úvěrů z Regionálního rozvojového fondu a záruk za návrh do obchodní soutěže v rámci programu ZÁRUKA)	Kč 2500,- +0,1% z hodnoty obchodu
úkony spojené s vyhodnocením a expertizou žádosti klienta, zpracováním smluvních dokumentů, v rámci Programu na podporu oprav bytových domů postavených panelovou technologií	Kč 2800,- +0,1% z hodnoty obchodu
vystavení příslibu úvěru	Kč 1000,- + sazba za rezervaci zdrojů
storno záruky nebo úvěru	Kč 2000,-
vystavení dodatku ke smlouvě na žádost klienta	Kč 2000,-
cena za poskytnutí bankovní záruky:	
a) bez státní podpory	2,5% p.a. z hodnoty záruky + riziková přírážka ²
b) se státní podporou	
ba) cenově zvýhodněné za úvěr a leasing v rámci programu ZÁRUKA	od 0,1%p.a. do 1,3%p.a. z hodnoty záruky
bb) regionální, cenově zvýhodněné za úvěr a leasing v rámci programů REGIOZÁRUKA a REGIOZÁRUKA 2	0,4% p.a. z hodnoty záruky
bc) za návrh do veřejné obchodní soutěže v rámci programu ZÁRUKA	Kč 3000,- + 2% z hodnoty záruky
bd) v rámci Programu na podporu oprav bytových domů postavených panelovou technologií	0,4% p.a. z hodnoty záruky
úroková sazba zvýhodněného úvěru:	
a) v rámci programu KREDIT	7% p.a.
b) v rámci programu PREFERENCE	5% p.a.
c) v rámci programu HRANICE	6% p.a.
d) v rámci programu PROVOZ	9% p.a.
e) v rámci programu TECHNOS - PHARE	5% p.a.
f) z prostředků Regionálního rozvojového fondu (pevná)	(PRIBID 6M+1,95):2% p.a.
Zprostředkování finančních podpor pro malé a střední podniky a občany	
přijetí žádosti včetně formální kontroly	zdarma
vyhodnocení žádosti a zpracování smluvní dokumentace:	
k finančním příspěvkům na úhradu úroků v programech malého a středního podnikání	Kč 2000,-
manipulační poplatek za zprostředkování příspěvku na úhradu úroků	4% z celkové smluvní hodnoty příspěvku

¹ <http://www.cmzrb.cz/cmzrb.asp?mn=3>

² Riziková přírážka zahrnuje sazbu za úvěrové riziko dle individuálního posouzení obchodního případu a sazbu za rezervaci zdrojů (uvedena v příloze sazebníku)

dodatek ke smlouvě o poskytnutí podpory na žádost klienta (u programů podpory podnikání a podpor bydlení podle nařízení vlády č. 148/1997, 149/1997 a 190/1997 ve znění jejich změn a dodatků)	Kč 500,-
Zprostředkování příspěvků na úhradu úroků a dotací v rámci programu na podporu oprav bytových domů postavených panelovou technologií	
přijetí žádosti včetně formální kontroly	zdarma
vyhodnocení žádosti a zpracování smluvní dokumentace	Kč 2800,-
dodatek ke smlouvě o poskytnutí příspěvku nebo dotace na žádost klienta	Kč 500,-
Zprostředkování ostatních finančních příspěvků v programech podpory podnikání	
přijetí žádosti včetně formální kontroly	zdarma
vyhodnocení žádosti a zpracování smluvní dokumentace	Kč 2000,-
manipulační poplatek za zprostředkování příspěvku v programu SPECIÁL	4% z celkové smluvní hodnoty dotace
manipulační poplatek za zprostředkování příspěvku v programu KOOPERACE	2% z celkové smluvní hodnoty dotace
dodatek ke smlouvě o poskytnutí příspěvku v programech KOOPERACE a SPECIÁL na žádost klienta	Kč 500,-
Poradenská činnost	
Základní vstupní informace o službách banky	zdarma
Konzultace vyžádaná klientem pro posouzení reálnosti podnikatelského záměru před uzavřením smluvních vztahů	Kč 500,- / započatá hod.
Část B. Bankovní služby	
Běžný účet	
Úročení účtu: (čtvrtletní připisování úroků)	
kreditní úrok	1% p.a.
kreditní úrok (běžný účet vedený v EUR)	1,5% p.a.
debetní úrok (úrok z prodlení)	24% p.a.
Poplatky účtované na konci kalendářního měsíce:	
vedení běžného účtu při intervalu výpisů:	měsíční sazba
a) denně	Kč 60,-
b) týdně	Kč 50,-
c) měsíčně	Kč 40,-
d) čtvrtletně	Kč 30,-
e) pololetně	Kč 20,-
f) ročně	zdarma
poštovné za zaslání výpisu poštou	dle platných sazeb v ČR
za korunový bezhotovostní platební styk v ČR (za každou účetní položku)	
a) platby z účtu	Kč 3,-
b) platby na účet	Kč 2,50
vkłady a výběry na pokladně	
a) vklad na účet	zdarma
b) výběr z účtu	Kč 3,-
Poplatky účtované při provedení operace srážkou z účtu:	
zřízení účtu ¹	Kč 50,-
zrušení účtu	Kč 50,-
výpis na žádost klienta mimo zadanou periodicitu (za každý účet)	Kč 15,-

¹ Při zřízení účtu se vyžaduje minimální vklad 500,- Kč

poplatek za provedení platby poštovní poukázkou typu B (platba z účtu na poštu)	dle platných sazeb v ČR
blokace na účtu na žádost klienta	Kč 10,-
zaslání výpisu faxem (za každý účet)	Kč 10,-
Práce s hotovostí	
hotovostní výběry v následujících objemech	
a) do 500 000,- Kč	zdarma
b) nad 500 000,- do 1 mil. Kč	Kč 100,- jednorázově
c) nad 1 mil. do 5 mil. Kč	Kč 400,- jednorázově
d) nad 5 mil. Kč	Kč 700,- jednorázově
Termínované vklady	
Zřízení podúčtu k TV	Kč 50,-
Předčasné ukončení TV	40% z čistého úrokového výnosu (po odečtení příslušné daně srážkou)
Část C. Investiční bankovníctví¹	
Speciální běžné účty pro obchodování na depozitním a kapitálovém trhu	
Úročení účtu	
kreditní úrok: pohyblivá úroková sazba, odvozená od fixingu úrokových sazeb na trhu mezibankovních depozit následujícím způsobem: jednodenní PRIBOR (dále 1D PRIBOR) minus procentní marže v těchto pásmech:	
denní zůstatek	úroková sazba
do Kč 5,000.000,-	1D PRIBOR - 3,30% p.a.
od Kč 5,000.000,01 do Kč 20,000.000,-	1D PRIBOR - 2,40% p.a.
od Kč 20,000.000,01 do Kč 50,000.000,-	1D PRIBOR - 1,60% p.a.
od Kč 50,000.000,01	1D PRIBOR - 1,30% p.a. popř. individuální sazba
debetní úrok (úrok z prodlení)	trojnásobek diskontní sazby vyhlášené ČNB
Poplatky účtované na konci kalendářního měsíce vedení běžného účtu (paušální měsíční poplatek)	individuálně, minimálně Kč 200,-
Devizové běžné účty a zahraniční platební styk	
Úhrady v cizí měně	
a) příjemce je nebankovní subjekt	0,175% (minimálně Kč 550,- a maximálně Kč 5200,-)
b) příjemce je banka	Kč 550,-
Došlé platby v cizí měně	
a) odesílatel je nebankovní subjekt	0,175% (minimálně Kč 550,- a maximálně Kč 3700,-)
b) odesílatel je banka	Kč 200,-
Provize za konverzi (obchody se záruční bankou)	Kč 550,-
Depozitní operace	Kč 550,-
Úročení účtu (pro USD a EUR, ostatní měny individuálně)	
a) kreditní úrok	0%
b) debetní úrok	7%
Obchody s dluhopisy na účet banky	
nákup nebo prodej	provize z objemu obchodu
a) do 1 mil. Kč	0,25% (minimálně Kč 200,- a maximálně Kč 1500,-)

¹ Služby v části C jsou poskytovány pouze centrálou banky; Praha 1, Jeruzalémská 4

b) nad 1 mil. Kč	individuálně
zprostředkování účasti v primární aukci státních dluhopisů	
a) do 1 mil. Kč	Kč 1400,-
b) nad 1 mil. Kč	individuálně
Manipulace s listinnými cennými papíry	
vkład nebo výběr listinných cenných papírů	
a) do 1000 ks cenných papírů	Kč 100,-
b) nad 1000 ks cenných papírů	individuálně
Poplatky za další služby (pouze v souvislosti s jiným obchodem nebo službou)	
Úschova cenných papírů	Kč 1000,- za každý i započatý kalendářní rok
Poplatek za manipulaci s listinnými CP	Kč 50,-

Ceny a náhrady za úkony neuvedené v ceníku nebo za nestandardní obchody se sjednávají smluvně.

Ceník obchodů a služeb obsahuje pouze ceny placené klientem, neobsahuje náklady hrazené u státních podpor z prostředků zadavatele.

2. Úrokové sazby termínovaných vkladů klientů¹:

Platné sazby ČMZRB, a.s., od 2.5.2001

Úrokové sazby termínovaných vkladů klientů	
1 den	3,70% p.a.
1 týden	3,70% p.a.
2 týdny	3,70% p.a.
1 měsíc	3,75% p.a.
2 měsíce	3,75% p.a.
3 měsíce	3,75% p.a.
6 měsíců	3,80% p.a.
9 měsíců	3,80% p.a.
12 měsíců	3,80% p.a.
15 měsíců	3,85% p.a.
18 měsíců	3,85% p.a.
21 měsíců	3,85% p.a.
24 měsíců	3,90% p.a.
Vklady na 1 den, 1 týden a 2 týdny jsou možné pouze při výši vkladu nad 2 mil. Kč.	

¹ <http://www.cmzrb.cz/cmzrb.asp?mn=3>

3. Informace o průběhu programů podpory malého a středního podnikání v lednu až březnu 2001

Programy podpory malého a středního podnikání postupně nabírají tempo. I nadále je však na jejich průběhu patrné, že razantnější vzestup úvěrování projektů malých a středních podniků zatím neproběhl. I přesto však vývoj čerpání prostředků na podpory, zejména v regionálních programech, signalizuje značný zájem podnikatelů. Projevuje se poměrně úzký záběr programu START pro pracovníky propuštěné z hutních podniků, ve kterých je v letošním roce podáno 21 žádostí o úvěry v celkové výši 14 mil. Kč. Přetrvává vysoký zájem o příspěvky na získání certifikace ISO 9000 (více než 160 podaných žádostí) a postupně se začíná uplatňovat nový typ podpory, kterým jsou záruky za návrh do obchodní veřejné soutěže (15 poskytnutých záruk). Od počátku roku bylo rozhodnuto o poskytnutí podpor v celkové výši **255,3 mil. Kč**. V letošním roce bylo v rámci programů podpory podnikání poskytnuto celkem **102** záruk ve výši **324,2 mil. Kč**, kterými bylo podpořeno více než **0,5 mld. Kč** úvěrů.

Zvýhodněné úvěry v celkové výši **106,4 mil. Kč** byly poskytnuty **49** podnikatelům.

Příspěvky na úroky celkem dosáhly za uvedené období **12,6 mil. Kč** pro **9** projektů, ostatní příspěvky činily **10,2 mil. Kč** pro **69** projektů.

Podrobnější údaje uvádí následující tabulka:

Druh podpory	Poskytnuté podpory		Žádosti v řešení	
	Počet	Objem (mil. Kč)	Počet	Objem (mil. Kč)
ZÁRUKY (všechny)	102	324,2	70	603,1
z toho: program ZÁRUKA	89	263,7	57	391,2
REGIOZÁRUKA	13	60,4	7	162,1
REGIOZÁRUKA 2	0	0	6	49,8
ÚVĚRY celkem	49	106,4	120	278,6
z toho: program KREDIT	34	75,3	97	232,1
PREFERENCE	13	29,2	17	41,2
PROVOZ	2	2,0	6	5,3
HRANICE	0	0	0	0
PŘÍSPĚVKY na úroky celkem	9	12,6	138	114,7
Příspěvek v programu SPECIAL	0	0	14	11,2
Dotace na certifikaci TRH	69	10,2	94	13,8
Dotace ostatní ¹	0	0	11	32,3
Program START	16	10,3	5	3,4

Ing. Lubomír Rajdl, CSc.

vrchní ředitel úseku

bankovní politiky a marketingu

¹ zahrnuje příspěvek v programu KOOPERACE, na získání značky normativní shody - TEST v programu TRH a na náklady kapitálového vstupu v programu ZÁRUKA

4. Vývoj programů podpory MSP v ČR v letech 1992 - 1998¹:

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Konzult	---	podpora poskytování poradenských a informačních služeb, určeno pro: A. poskytovatele-záruka, příspěvek 6 %, max. 50 tis. Kč B. příjemce-nenávratný fin. přisp. 40 % nákladů, max. 50 tis. Kč		pouze pro příjemce do 500 zam.	---	---	---
Transfer	---	Pro podniky do 500 zam., zaj. přístup k novým technologiím; podpora: bezúročná půjčka do 50 % nákladů, max. 1 mil. Kč, na 6 let, k placení popl. za licence, pat. práva, účast na konferencích, rešerše		dtto půjčka do 80 % nákladů, max. 1 mil. Kč.	---	---	---
Technos	---	---	---	---	Podpora projektů řešících technologické problémy, inovace, podskupiny: A-technologie, B-materiály, C-informatizace, D-transfer technologií, ABC-poskytnuta návratná půjčka na 50 % nákladů, max. 5 mil. Kč., na 4 roky, D-na 80 % nákl., max. 1 mil. Kč., na 2 roky		
Park	---	Podpora zakládání VTP; záruka; příspěvek 4 %, max. 10 mil. Kč	dtto příspěvek 4 %, max. 3 mil. Kč	Podpora založení a rozvoje VTP, bezúročná půjčka až 80 % nákl., max. 5 mil., na 2 roky	Dotace 50 % nákl., max. 5 mil. Kč	dtto	dtto
Regenerace	---	Podnikání v městských památk. zónách a rezervacích; záruka; přisp. 4 %, max. 10 mil.	dtto příspěvek 3 %, max. 3 mil. Kč	dtto	dtto	dtto, do 250 zam.	do 50 zam., přisp. 3 % z max. úvěru 20 mil., při úvěru nad 10 mil. nutno vytvořit 5 prac. míst
Special	---	---	zam. problém. skupin obyv., vytv. prac. místa na 4 roky	dtto fin. příspěvek 1000 Kč/měsíc/osoba	dtto po 4 roky	dtto do 250 zam. max. 3 mil. Kč	dtto
Záruka	---	---	cenově zvýhodněná záruka za bankovní úvěr	dtto	dtto až 9 %	za úvěr a leasing dtto, do 250 zam.	dtto, nepodporuje se dovoz, max. 5 mil. Kč

¹ Kolektiv autorů: Podnikání v malé a střední firmě VŠE. Praha 1999.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Patent	získávání výsledků vědy a techniky	---	---	---	---	---	---
Kredit	---	---	---	---	---	do 10 zam., v hospodář- sky probl. oblasti, v obcích do 999 ob., ú- věr na 6 let, 12 % p.a., max. 3 mil.	do 50 zam., bez dalších výrobních omezení, úvěr až 7 mil. Kč, na 6 let, 12 %
Trh	---	---	---	---	---	---	zvýšení schopnosti konk. na dom i zahr. tržích, do 250 zam., ne na do-voz, nutná certifikace ISO 9000, příspěvek 7 % nebo 3 %, max. 2-5 mil. Kč.
Vesnice	---	---	---	---	---	---	zvýš. přitaž- livost pod- nikání v ob- cích do 1999 obyv., zvýš. daň. příjmů obcí; do 250 zam.; přísp. na úroky 7% z max. úvě- ru 20 mil., při úvěru nad 10 mil. nutno vytvořit 10 prac. míst
Preference	---	---	---	---	---	---	podpora na postižených územích, do 10 zam., nutno vytv. 2 prac. mís- ta, úvěr na 6 let, 10 % p.a., max. 5 mil.

5. Mistrovské kurzy Akademie řemesel a služeb HK ČR :

vodoinstalatér, topenář
elektrotechnika - slaboproud
elektrotechnika - silnoproud,
elektrotechnika - telekomunikace,
praní a chemické čištění.

Obor	Sídlo mistrovské školy	Forma studia	Počet semestrů	Cena kurzu
vodoinstalatér, topenář	Brno, Jilová 36g	dálkově	4	57 500,-
	Praha 9, Učňovská 100/1	dálkově	4	57 500,-
	Žamberk, Zámek 1	dálkově	4	57 500,-
elektrotechnika - silnoproud	Kroměříž, Nábělkova 539	dálkově	3	56 250,-
elektrotechnika - slaboproud	Praha 9, Poděbradská 1	dálkově	3	50 625,-
		večerně	2	49 250,-
elektrotechnika - telekomunikace	Brno, Čichnova 23	dálkově	4	75 000,-
praní a chemické čištění	Brno, Charbulova 106	dálkově	3	48 750,-

6. Přehled některých forem podpory ve vybraných zemích¹:

	USA	VB	Slovensko	Polsko	Maďarsko	Rakousko	SRN	Nizozemí	ČR
Poskytování záruk	A	A	A	A	A	A	A	N	A
Mikropůjčky	A	N	A	A	A	N	A	N	A
Inkubátory	A	A	A	A	A	A	N	N	A
Daňové úlevy	A	A	N	A	N	A	N	A	A
Výchova a vzdělávání	A	A	A	A	A	N	A	N	A
Podpora výzkumu a vývoje	A	A	A	A	A	A	N	A	A
Regionální agentury	A	A	A	A	A	A	A	N	A
Komory	A	N	A	A	A	A	A	A	N
Zájmová sdružení	N	A	A	A	A	A	N	A	A
Informační centra	A	A	N	A	A	A	A	N	A

¹ Kolektiv autorů: Podnikání v malé a střední firmě. VŠE. Praha 1999. str 37

7. Program PODPORA EXPORTU

Hlavní zájem o čerpání programu za I. pololetí roku 2000¹:

Největší zájem o čerpání prostředků programu byl soustředěn na položky zahraniční veletrhy a propagační materiály pro zahraničí. Ve srovnání s loňským rokem vzrostl zájem o tvorbu vlastních internetových prezentací exportérů. (celkem 78 žádostí).

Druh nákladů	Objem (Kč)	%
A-Marketingové informace	4 628 562	9,4
B-Marketingové vzdělávání	155 440	0,3
C-Propagační materiály	19 913 831	39,8
D-Tvorba internetové stránky	2 365 280	4,7
E1-Zahraniční výstavy, veletrhy, prezentace	16 974 728	33,9
E2-Tuzemské výstavy, veletrhy, prezentace	5 962 159	11,9
Celkem	50 000 000	100,0

¹ <http://www.czechtrade.cz>

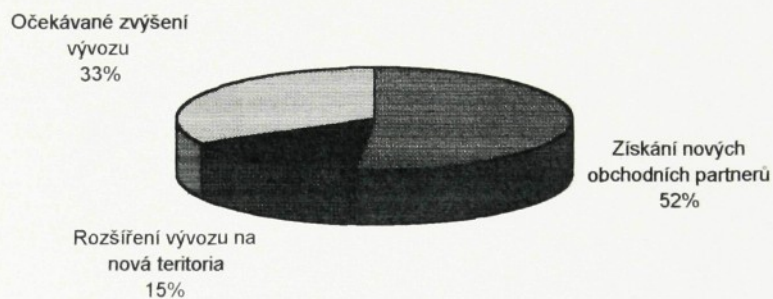
Členění podniků podle oborů:

Obor	Počty	%
Stroje a přístroje, elektr.zařízení, reprodukce	54	18,9
Různé výrobky	41	14,4
Textilie a výrobky	41	14,4
Služby	33	11,6
Výrobky chemického průmyslu	15	5,3
Nástroje optické, fotografické	15	5,3
Obecné kovy a výrobky	14	4,9
Výrobky z kamene, sádry, cementu	13	4,6
Vozidla, letadla, plavidla	12	4,2
Surové kůže a kožky, kožešiny	12	4,2
Dřevo a dřevěné výrobky	8	2,8
Výrobky potravní průmyslu	6	2,1
Obuv, pokrývky hlavy, deštníky	4	1,4
Živá zvířata, živočišné produkty	4	1,4
Pravé perly, drahokamy, drahé kovy	4	1,4
Buničina, sběr papír, papír, lepenka a výrobky	3	1,1
Rostlinné produkty	3	1,1
Živočišné nebo rostlinné tuky a oleje	1	0,3
Nerostné produkty	1	0,3
Umělecká díla, starožitnosti	1	0,3
Platy a výrobky z nich, kaučuk	0	0
Zbraně a střelivo	0	0
Celkem	285	100,0

Hlavní přínos Programu podle hodnocení podniků¹:

Ze vzorku 85 % všech podniků, které obdržely dotaci v rámci programu, je hodnocení hlavního přínosu programu pro exportní aktivity následující:

Hlavní přínos programu

¹ <http://www.czechtrade.cz>

8. Registrační formulář pro program MARKETING

Česká agentura na podporu obchodu/CzechTrade
Registrační formulář pro program MARKETING

Datum převzetí na CT:

Převzal:

Registrační číslo:

Datum registrace:

A. Identifikační údaje žadatele

Název společnosti (obchodní jméno):

Právní forma:

Adresa (ulice, č.p., obec, PSČ, okres, kraj):

Telefon:

Fax:

E-mail:

www stránka:

Rok založení (současné právní formy společnosti):

Počet kmenových zaměstnanců (ke dni podání žádosti):

IČO:

DIČ:

Číslo účtu (ne devizového):

banka/kód banky:

Statutární zástupce (titul, křestní jméno, příjmení, funkce):

Kontaktní osoba*:

Titul, jméno, příjmení:

Funkce:

Telefon do zaměstnání:

Telefon mobilní:

E-mail:

Kontaktní osoba:

Titul, jméno, příjmení:

Funkce:

Telefon do zaměstnání:

Telefon mobilní:

E-mail:

B. Profil společnosti*

Charakter společnosti (zatrhněte správnou položku):

výroba ☐

obchod ☐

poradenství ☐

další služby ☐

Základní popis firemních produktů a služeb

číslo dle celního sazebníku - JCD/zákl. třída

--	--

Zkušenosti s vývozem (zatrhněte správnou položku a doplňte rok):

dosud nevyvážíme ☐

vyvážíme od roku ☐

Země, kam vyvážíte (seřad'te podle hodnoty vývozu):

--

Objem prodeje za rok 2000:

Česká republika:

Kč

Zahraničí:

Kč

Společnost je klientem regionálního informačního místa CzechTrade při hospodářské komoře (zatrhněte správnou položku a doplňte město):

ano

☐

ne

☐

* Pokud ve formuláři není dostatek místa, přiložte na volných listech!

Čestné prohlášení

Veškeré mnou uvedené údaje jsou pravdivé a jsem si vědom právních důsledků, které mohou nastat v případě uvedení nesprávných nebo nepravdivých informací.

Znám podmínky programu MARKETING a souhlasím s nimi.

Prohlášení o nezávislosti

Prohlašuji, že organizace má počet zaměstnanců menší než 250 a má sídlo na území České republiky.

Dále prohlašuji, že 25 % a více kapitálu nebo hlasovacích práv není v rukou podniku nebo několika podniků nesplňujících definici malých a středních podniků.

Prohlášení o vypořádání závazků vůči státu

Prohlašuji, že organizace má splněny všechny finanční závazky vůči státu (finančnímu úřadu, Správě sociálního zabezpečení, Celní správě, Pozemkovému fondu, Fondu národního majetku a SFŽP).

Prohlášení o podílu tržeb

Prohlašuji, že prodej zboží z dovozu nepřevyšuje 20% podíl celkových tržeb.

Doporučení:

Při vyplňování tohoto formuláře se řiďte pokyny v Průvodci Programem i textem Programu MARKETING – na vyžádání v CzechTrade nebo na www.czechtrade.cz.

V dne

Podpis statutárního zástupce:

Program
MARKETING

CzechTrade

ČESKÁ AGENTURA
NA PODPORU EXPORTU

Politických vězňů 20

P. O. Box 791

111 21 Praha 1

Tel.: 02/ 2406 2713

02/ 2406 2495

Fax: 02/ 2422 1701

e-mail: kedronova@czechtrade.tpo.cz

<http://www.czechtrade.cz>

OKRESNÍ HOSPODÁŘSKÁ

KOMORA LIBEREC

Moskevská 837/8

460 01 LIBEREC 1

9. Strukturovaná žádost o dotaci z programu MARKETING

STRUKTUROVANÁ ŽÁDOST O DOTACI Z PROGRAMU MARKETING

(nutno podat nejméně 14 dní před zahájením aktivity)

 Program MARKETING	Registrační číslo podniku	
	Identifikační číslo žádosti o dotaci*)	
Datum předložení žádosti o dotaci*)		
Název žádosti o dotaci		

Název podniku		
Adresa		
IČO		DIČ
Tel:	Fax:	E-mail:
Kontaktní osoba 1		funkce
Kontaktní osoba 2		funkce

*) vyplní CzechTrade

Upozornění: Tato žádost bude sloužit jako hlavní podklad k rozhodování o poskytnutí dotace z programu MARKETING.

Svůj záměr proto popište co nejúplněji. Zvýšíte tím pravděpodobnost úspěchu své žádosti. **Dodržujte pokyny Programu.**

Záměr:

Dotace je žádána na částečnou úhradu nákladů spojených s:

Pokud ve formuláři není dostatek místa, přiložte na volných listech!

Teritorium (teritoria) realizace aktivit:

Očekávaný efekt pro podnik

Vynaložení uvedených nákladů přispěje k podpoře vývozu podniku takto:

Pokud ve formuláři není dostatek místa, přiložte na volných listech!

Maximální výše dotace pro jednotlivé aktivity je následující:

Kód	Aktivita	Maximální částka dotace Kč (60 % celkové ceny bez DPH)
A	Marketingové informace (např. market. studie, adresáře, statistiky, články)	100 000,-
B	Marketingové vzdělávání	50 000,-
C	Propagační materiály (např. letáky, brožurky, inzeráty, pozvánky, katalogy)	150 000,-
D	Tvorba internetové stránky	50 000,-
	Výstavy, veletrhy, prezentace (celkem):	150 000,-
E	Zahraniční, z toho	
- Ea	- výstavní plocha	100 000,-
- Eb	- stánek – výstava a provoz	50 000,-
F	Tuzemské (podniky do 50 zaměstnanců) – výstavní plocha	50 000,-
G	Prezentace pořádané CT v zahraničí	100 000,-
H	Exportní a marketingové poradenství	500,- Kč/hod.

Rozpočet:

V rámci stanoveného záměru bude nutno vynaložit tyto prostředky (sl. 1) a na jednotlivé druhy nákladů žádáme o dotaci z programu MARKETING (sl. 2)

Kód	Druh nákladů (dle výše uvedených aktivit)	Celkové výdaje v Kč bez DPH sl. 1	Požadovaná dotace v Kč sl. 2
Celkem			

Požadované termíny realizace – uveďte měsíc konání/dokončení:

Čestné prohlášení

Veškeré mnou uvedené údaje jsou pravdivé a jsem si vědom právních důsledků, které mohou nastat v případě uvedení nesprávných nebo nepravdivých informací.

Znám podmínky programu MARKETING a souhlasím s nimi.

Prohlášení o nezávislosti

Prohlašuji, že organizace má počet zaměstnanců menší než 250 a má sídlo na území České republiky.

Dále prohlašuji, že 25 % a více kapitálu nebo hlasovacích práv není v rukou podniku nebo několika podniků nesplňujících definici malých a středních podniků.

Prohlášení o vypořádání závazků vůči státu

Prohlašuji, že organizace má splněny všechny finanční závazky vůči státu (finančnímu úřadu, Správě sociálního zabezpečení, Celní správě, Pozemkovému fondu, Fondu národního majetku a SFZP).

Prohlášení o podílu tržeb

Prohlašuji, že prodej zboží z dovozu nepřevyšuje 20% podíl celkových tržeb.

 Údaje uvedené v této žádosti jsou důvěrné a smějí být použity pouze pro vyhodnocení podané žádosti.

Statutární zástupce:

Jméno	Podpis
Funkce	

Datum:

10. Ceník produktů a služeb CZECHTRADE

CENÍK PRODUKTŮ A SLUŽEB CZECHTRADE

(platný od 1. 1. 2001)

DUKTY / SLUŽBY	CENA
Informace ze zahraničních trhů	
Základní informace o zahraničních teritoriích	zdarma*
Informační minimum o jednotlivých zemích pro exportéry a investory (elektronická publikace)	100,- Kč za 1 zemi
Obchodní příležitosti a poptávky ze zahraničí (letin v tištěné formě vychází 2x za měsíc - roční předplatné)	2400,- Kč
Informace o tendrech a veřejných zakázkách	zdarma*
Vyhledávání obchodních kontaktů ze zahraničních adresářů (za 1 výrobek a 1 zemi)	500,- Kč
Marketingové oborové informace o zahraničních trzích (dle individuálního rozpočtu)	500 - 1000,- Kč + cena nakupovaných informací
Euroservis	
Průvodce fondy Phare (tištěná a elektronická publikace)	zdarma
Průvodce programy Evropských společenství (tištěná a elektronická publikace)	zdarma
Vyhledávání legislativy EU	zdarma*
Poradenství v oblasti informačních zdrojů o EU	zdarma*
Poradenství v problematice PHARE a strukturálních fondů EU	zdarma*
Služby zahraničních kanceláří CzechTrade	
1 Průzkum trhu	15 000 - 35 000,- Kč
2 Obchodní kontakty	5 000 - 8 000,- Kč
3 Příprava obchodního jednání (dle individuálního rozpočtu)	700,- Kč/hod. + přímé náklady
4 Průzkum veletrhu / výstavy (dle individuálního rozpočtu)	2000,- Kč + přímé náklady
5 Bonita zahraniční firmy (dle individuálního rozpočtu)	500,- Kč + přímé náklady
6 Inzerce v zahraničním tisku (dle individuálního rozpočtu)	3000 - 5000,- Kč + + cena inzerce
7 Technické překážky vstupu na trh	700,- Kč / hod.
8 Dlouhodobé sledování trhu (měsíční paušál)	dle dohody
9 Další služby	dle dohody
10 Presentace exportérů v zahraničí (dle individuálního rozpočtu)	dle dohody

III. Exportní vzdělávání a poradenství	
III/1 Konzultační dny zahraničních kanceláří CzechTrade	1000 - 1400,- Kč
III/2 Teritoriálně zaměřené semináře - obchodní partner - země	1000 - 1400,- Kč
III/3 Aktuální otázky exportu - nové techniky a postupy v exportní činnosti	1000 - 1400,- Kč
III/4 Semináře - minimum pro začínající exportéry	1000 - 1400,- Kč
III/5 Exportní poradenství	
• Exportní marketingový plán	2900,- Kč
III/6 Knihovnické služby	zdarma
III/7 Publikace o zahraničním obchodu a ekonomice ČR	
• Zahraniční obchod České republiky - měsíčník	zdarma
• The Czech Republic - Facts on Foreign Trade - ročenka	zdarma
• The Czech Republic - Country Profile - ročenka	zdarma
IV. Internetové služby	
IV/1 Informace a služby CzechTrade na internetu : www.czechtrade.cz	zdarma
IV/2 Zprávy a informace zasílané elektronickou poštou	zdarma
IV/3 Vyhledávání obchodně - ekonomických informací v německém jazyce	500 - 1000,- Kč
IV/4 Využití elektronických trhů pro český export	
• Vyhledání elektronických B2B trhů na internetu	500,- Kč
• Konzultace k elektronickým aukcím průmyslových komponentů firmy FreeMarkets	zdarma
IV/5 Firemní prezentace na internetu CzechTrade	
• Product of the Month (sazba za 1 měsíc)	10 000,- Kč
• Product Showcase (sazba za 1 měsíc)	2000,- Kč
• Free Capacity (sazba za 6 měsíců)	1000,- Kč
V. Vládní program podpory exportu pro malé a střední podniky	
• Konzultace k programu	zdarma

zdarma* = zdarma, ale v případě rozsáhlejšího zadání je účtována sazba 550,- Kč / hod.

CzechTrade

ČESKÁ AGENTURA
NA PODPORU OBCHODU

Politických vězňů 20
P. O. Box 791
111 21 Praha 1
Tel.: 02/ 2406 2882
02/ 2406 2314
Fax: 02/ 2406 2862

Nová adresa:

Dittrichova 21
120 00 Praha 2
Tel.: 02/ 24907 500
02/ 24907 501
Fax: 02/ 24907 503

e-mail: infoc@czechtrade.tpo.cz
<http://www.czechtrade.cz>

11. Formulář žádosti o podporu u ČMZRB

Žádost

(formulář platný od 1. 1. 2000)

o záruku:

za úvěr ☐

za leasing ☐

o úvěr v programu:

KREDIT ☐

PREFERENCE ☐

PROVOZ ☐

HRANICE ☐

Datum převzetí ¹

Převzal

Evidenční číslo

Vyřizuje

1. Identifikační údaje žadatele

a) Obchodní jméno (název firmy)

IČO

Rodné číslo ²

----------------------	----------------------	----------------------

b) Sídlo firmy

PSČ

Obec

Ulice, číslo domu

Okres

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

c) Registrace

obchodní rejstřík

☐

živnostenský list

☐

jiné oprávnění

☐

d) Právní forma:

e) Počet osob zaměstnávaných žadatelem v době podání žádosti ³:

f) Oblast podnikání ⁴

č. odvětvové klasifikace

g) Osoba (osoby) pověřené jednáním s Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou:

Jméno:	tel.:	fax:
Adresa:		
Jméno:	tel.:	fax:
Adresa:		

2. Charakteristika projektu

a) Místo realizace projektu

Okres

Obec (PSČ)

Ulice, č. domu

----------------------	----------------------	----------------------

b) Název projektu (vyjadřující zaměření projektu)

číslo odvětvové klasifikace

----------------------	----------------------

¹ Silně orámované části žádosti žadatel nevyplňuje.

² Uvede pouze podnikatel - fyzická osoba.

³ Uvedou se pouze osoby zaměstnávané na plný pracovní úvazek.

⁴ Uvedou se dvě převažující činnosti podle odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ)

Předpokladaný počet zaměstnanců žadatele do 1 roku po poskytnutí záruky nebo úvěru od ČMZRB ³	
--	--

3. Výdaje na realizaci projektu a jeho financování (tis. Kč) ⁵ - vč. DPH

a) Výdaje na realizaci projektu:

	Celkem	Hrazené z podpor. úvěru
Nehmotný investiční majetek (licence, know-how, software)		
Hmotný investiční majetek celkem		
z toho: stavební část celkem		
z toho: nákup pozemků		
nákup či výstavba budov		
rekonstrukce a modernizace budov		
stroje a zařízení vč. modernizací		
Finanční investice		
Oběžná aktiva celkem		
z toho: zásoby		
pohledávky		
Ostatní výdaje projektu		
Výdaje celkem		
z toho: DPH nehmotného a hmotného investičního majetku		

b) Zdroje financování projektu:

Vlastní zdroje žadatele ⁶

Počáteční	Vložené v průběhu projektu

Úvěry na financování projektu ⁷

Úvěrující banka	Datum poskytnutí úvěru	Výše úvěru	Datum splatnosti úvěru	Požadována záruka ČMZRB

Ostatní zdroje financování (dodavatelský úvěr, dotace, dar, půjčka od nebankovního subjektu)

Druh zdroje	Datum poskytnutí	Výše	Datum splatnosti

Zdroje financování projektu celkem (součet) = výdaje celkem (viz bod 3a)

⁵ V případě použití leasingu se zahrnuje pouze akontace (záloha, první mimořádná splátka).

⁶ Jako počáteční vlastní zdroje se uvede počáteční kapitál vložený žadatelem do projektu v podobě peněžních prostředků, movitého a nemovitého majetku v peněžním vyjádření. Jako vlastní zdroje vložené v průběhu projektu se uvedou finanční prostředky získané jinou činností, které budou žadatelem použity k dofinancování projektu v období jeho přípravy.

⁷ V posledním sloupci se uvede „Z“ u těch úvěrů, ke kterým je požadována záruka.

4. Závazky žadatele ⁸

3

Druh	Věřitel	Výše (tis. Kč)	Datum splatnosti

5. Zajištění úvěru

a) Nemovitý majetek ⁹

Vlastník (podíl spoluvlastníka)	Katastrální území	Parcela č.	Nemovitost číslo popisné	Znalecké ocenění (tis. Kč)	Zatížení váznoucí na nemovitosti (tis. Kč)	Platnost zatěžujícího závazku do:

b) Movitý majetek ¹⁰

Vlastník (podíl spoluvlastníka)	Druh	Rok výroby	Hodnota (tis. Kč)	Zatěžující závazky na movitosti (tis. Kč)	Platnost zatěžujícího závazku do:

c) Jiné zajištění ¹¹ (cenné papíry, ručitelský závazek, směnky atd.)

Druh	Nominální hodnota (tis. Kč)	Zatěžující závazky na předmětu (tis. Kč)	Platnost zatěžujícího závazku do:

6. Další podnikatelská činnost žadatele a majetkové podíly žadatele

a) v tuzemsku

ano ☐ ne ☐

b) v zahraničí

ano ☐ ne ☐

V příloze uveďte:

- u fyzických osob podrobněji charakteristiku další své podnikatelské činnosti, majetkové podíly na jiných společnostech (nad 10%) a účasti na vedení jiných společností (tj. obchodní jméno firmy, IČO, sídlo, předmět podnikání, podíl v %, funkce ve vedení).
- u právnických osob majitelé žadatele (společníci, akcionáři) s podílem nad 10%, majetkové podíly žadatele v jiných společnostech (nad 10%).

⁸ Uvedou se hlavní závazky žadatele v podobě půjček, úvěrů, leasingových smluv a podrozvahových závazků netýkající se předkládaného projektu, včetně osobních závazků společníků u v.o.s. a komplementářů u komanditních společností (podrobně rozveďte v příloze F).

⁹ Předkládané znalecké ocenění majetku nesmí být starší než 6 měsíců ode dne podání žádosti.

¹⁰ U nového movitého majetku se uvede hodnota v pořizovací ceně podle faktur, v ostatních případech podle znaleckého posudku (kopii znaleckého posudku ne starší než 6 měsíců ode dne podání žádosti příp. faktury, přiložte k žádosti).

¹¹ Žadatel může jako zajištění nabídnout i majetek jiné osoby, pokud s tím tato osoba souhlasí.

7. Prohlášení a závazky žadatele

- a) Žadatel prohlašuje, že v této části a dalších částech žádosti, které jsou její nedílnou součástí, uvedl úplně a pravdivě všechny údaje jemu známe o skutečnostech a záměrech, k jejichž sdělení byl v rámci této žádosti vyzván.
- b) Žadatel se zavazuje oznamovat neprodleně ČMZRB změny v údajích uvedených v této žádosti v průběhu jejího posuzování.
- c) Žadatel neodvolatelně souhlasí, aby příslušný finanční úřad sdělil ČMZRB veškeré údaje o žadateli, týkající se jeho daňových povinností. Tento souhlas je platný od data podpisu této žádosti do data ukončení všech smluvních vztahů žadatele a ČMZRB vzniklých na základě této žádosti.
- d) Žadatel souhlasí s tím, aby ČMZRB v rámci mezibankovního styku sdělovala údaje charakterizující žadatele z hlediska jeho organizačně právní formy, vybraných údajů bonity a sjednaného rozsahu závazků z bankovních obchodů.
- e) Žadatel souhlasí, aby si ČMZRB vyžádala podle potřeby provedení externí technickoekonomické expertízy předložené žádosti.
- f) Žadatel souhlasí s tím, že v případě negativního vyřízení žádosti budou předané podklady uloženy v dokumentaci ČMZRB.
- g) Žadatel prohlašuje, že¹²
- je osobou se zvláštním vztahem k ČMZRB ☐ není osobou se zvláštním vztahem k ČMZRB ☐
- h) Žadatel prohlašuje, že v době podání žádosti, ani v uplynulých třech letech nebyl prohlášen, nebo ukončen konkurz na jeho majetek, ani nebylo opětovně potvrzeno nucené vyrovnání. Pokud je žadatel fyzickou osobou, prohlašuje dále, že mu nebyl uložen soudem nebo správním orgánem zákaz činnosti, týkající se provozování živnosti.
- i) Žadatel prohlašuje, že nezatajil žádný vlastní majetek vhodný jako zajišťovací instrument, ani majetek jiných osob, který má možnost k zajištění úvěru poskytnout.
- j) Žadatel (fyzická osoba) prohlašuje, že je ☐ není ☐ ženatý/vdaná a
že společně jmění manželů bylo ☐ nebylo ☐ zúženo.
- k) Žadatel prohlašuje, že je ☐ není ☐ plátcem DPH.
- l) Žadatel prohlašuje, že vede podvojný ☐ jednoduchý účetnictví ☐.
- m) Žadatel prohlašuje, že více jak 20 % celkových tržeb projektu nepochází z prodeje obchodního zboží z dovozu. (Týká se žádosti o záruku nebo úvěr v programu KREDIT).
- n) Žadatel prohlašuje, že 25 % nebo více jeho kapitálu nebo hlasovacích práv nevlastní jeden podnik nebo společně několik podniků nespĺňujících definici malého a středního podniku.

Žadatel uvádí adresu pro doručování korespondence:

Datum zpracování :

Podpis žadatele, razítko:

Žadatel prohlašuje, že ke dni zpracování této žádosti má vypořádané všechny splatné závazky vůči státnímu rozpočtu (finančnímu úřadu), správě sociálního zabezpečení a taktéž vůči všem státním fondům.

Datum prohlášení:

Podpis žadatele, razítko:

¹² Osoby se zvláštním vztahem k bance ve smyslu § 19 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách jsou: a) osoby blízké (předci a potomci v řadě přímé, manžel, sourozenci) členům představenstva, členům dozorčí rady, vedoucím pracovníkům ČMZRB nebo právnické osoby, ve kterých mají dříve jmenovaní více jak 10% podíl na majetku, b) právnické osoby pod kontrolou akcionářů ČMZRB, t.j. Agrobanky Praha (v likvidaci), České spořitelny, Československé obchodní banky, Investiční a Poštovní banky a Komerční banky (více jak 50% podíl), c) členové bankovní rady ČNB.

ÚDAJE ÚVĚRUJÍCÍ BANKY ¹

Identifikace úvěrující banky

Úvěrující banka:

Jméno referenta:

Kód banky:

tel.:

Pobočka (adresa):

fax:

Expozitura:

Předběžné údaje k zaručovanému úvěru

Název žadatele:

IČO žadatele:

Výše úvěru (tis. Kč):

Účel úvěru:

Typ úvěru:

investiční

☐

provozní

☐

provozní revolvingový

☐

Předpokládaný termín poskytnutí úvěru (měsíc/rok):

Termín splatnosti úvěru (měsíc/rok):

Předběžná úroková sazba (% p.a.):

Požadovaná výše záruky ČMZRB:

% jistiny úvěru

Požadovaný typ záruky:

standardní

☐

regionální

☐

Zajištění úvěru ze strany klienta, resp. třetích osob (druh, hodnota), příp. další podmínky čerpání úvěru:

Splátkový kalendář úvěru: (uvedte na zvláštním listu)

Datum zpracování:

Podpis, razítko úvěrující banky:

ÚDAJE KE ZVÝHODNĚNÉMU ÚVĚRU

Výše úvěru (v tis. Kč):
Účel úvěru:
Termíny čerpání úvěru:
Splátkový kalendář jistiny úvěru: (lze uvést též jako zvláštní přílohu)

Žádám o poskytnutí úvěru v programu - vyznačte v jednotlivých polích symbolem „X“ program a současně podmínku (podmínky) programu, kterou (které) budete realizací Vašeho projektu naplňovat; zdůvodnění, příp. další nezbytná vysvětlení uveďte v obsahu projektu:

☐ **KREDIT**

- ☐ zvýšení zaměstnanosti o min. 1 osobu
- ☐ zaměstnávání občanů se sníženou pracovní schopností
- ☐ ekologický přínos vyplývající z realizace projektu
- ☐ zvýšení exportní výkonnosti firmy
- ☐ výroba prostředků zdravotnické techniky pro zdravotně postižené občany

☐ **HRANICE**

- ☐ zvýšení zaměstnanosti min. o 2 osoby
- ☐ kapitálová účast partnera ze SRN nebo Rakouska
- ☐ vývoz ve výši min. 10 % tržeb projektu
- ☐ využití min. 10 % úvěru na nákup od dodavatelů ze SRN nebo Rakouska

☐ **PREFERENCE**

- ☐ zvýšení zaměstnanosti o min. 2 osoby

☐ **PROVOZ**

- ☐ zvýšení zaměstnanosti o min. 1 osobu
- ☐ zachování alespoň 10 zaměstnanců

Datum zpracování:

Podpis (razítko):

BILANCE AKTIV A PASIV (PROZVAHA) v tis. Kč (zpracovává se za celou firmu)

A K T I V A						P A S I V A					
A. POHLEDÁVKY ZA UPSANÉ JMÉNI	r.	r.	r.	r.	r.	E. VLASTNÍ JMÉNI (10 až 14)	r.	r.	r.	r.	r.
B. STALÁ AKTIVA (1 až 5)						10. Základní jmění					
1. Nehmotný investiční majetek						11. Kapitálové fondy					
2. Hmotný investiční majetek						12. Fondy ze zisku					
z toho: 2.1. pozemky						z toho: 12.1. zákonný rezervní fond					
2.2. budovy a stavby						13. Nerozdělený zisk minulých let					
2.3. stroje a zař., dopr. prostřed., inventář						14. Hosp. výsledek běžného období					
2.4. jiný hmotný invest. majetek						F. CIZÍ ZDROJE (15 až 18)					
*)						15. Rezervy					
*)						16. Dlouhodobé závazky					
3. Nedokončené hmot. a nehmot. investice						z toho: 16.1. přijaté zálohy					
4. Poskytl. zálohy na hm. a nehm. inv. majetek						16.2. vydané cenné papíry					
5. Finanční investice						16.3. závazky z pronájmu					
z toho: 5.1. cenné papíry a vklady						17. Krátkodobé závazky					
5.2. poskytnuté půjčky						z toho: 17.1. z obchod. sývků					
C. OBEŽNÁ AKTIVA (6 až 9)						17.2. k zaměstnancům					
6. Zásoby						17.3. k sociál. zabezpečení					
z toho: 6.1. materiál a nakoupené zboží						17.4. daňové					
6.2. nedokončená výroba						17.5. z řádku 17 závazky po lhůtě					
6.3. výrobky						*)					
7. Dlouhodobé pohledávky**)						*)					
z toho: 7.1. z obchod. sývků – do lhůty splatnosti						18. BANKOVNÍ ÚVĚRY A VÝPOMOCI					
7.2. z obchod. sývků – po lhůtě splat.**)						z toho: 18.1. středně a dlouhodobé bank. úvěry					
8. Krátkodobé pohledávky***)						18.2. krátkodobé bankovní úvěry					
z toho: 8.1. z obchod. sývků – do lhůty splatnosti						18.3. krátkodobé finanční výpomoci					
8.2. z obchod. sývků – po lhůtě splat.**)											
9. Finanční majetek						G. OSTATNÍ PASIVA – PŘECHOD. ÚČTY PASIV					
z toho: 9.1. peníze a bankovní účty						z toho: G.1. výdaje příštích období					
D. OSTATNÍ AKTIVA – PŘECHOD. ÚČTY AKTIV						G.2. výnosy příštích období					
z toho: D.1. náklady příštích období						PASIVA CELKEM (E+F+G)					
D.2. příjmy příštích období											
AKTIVA CELKEM (A+B+C+D)											
z toho: zaslíbený majetek											

*) doplní se údaje o jiných významných složkách hmotného inv. majetku podnikatele (zvířata 026, péstlivost celky trvající porostů 025, dopravní prostředky, inventář z účtu 024, opravná položka k uplatněnému majetku 097

**) po lhůtě splatnosti – rozumně se pohledávky, které nebyly uhrazeny ve smluvně dohodnutém termínu

***) z toho zahrnutí – uvést v komentáři (včetně teritorií), za dlouhodobé pohledávky jsou považovány pohledávky se lhůtou splatnosti delší než jeden rok

*) doplní se údaje o dalších významných položkách

Aktiva se uvádí v netto stavu. Aktivní a pasivní položky, která nemají respektive nabudou mít náhod, se prokrmnou. Předpokládá se uvede (pokud náhod položek bude přičítat v hodnotě minimálně v procentech z celkové hodnoty aktiv a pasiv)

TVORBA A ROZDĚLENÍ ZISKU (VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT) v tis. Kč (zpracovává se za celou firmu)

	r.	r.	r.	r.	r.
1. Tržby za prodej zboží (+)					
2. Náklady vynaložené na prodej zboží (-)					
3. Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (+)					
4. Změna stavu vnitropod. zásob vlast. výroby (+,-)					
5. Aktivace (+)					
6. Spotřeba materiálu, energie a služeb (-)					
z toho: 6.1. materiál					
6.2. energie					
6.3. nájemné					
6.4. opravy a udržování					
7. Osobní náklady (-)					
z toho: 7.1. mzdové náklady					
7.2. sociální zabezpečení					
8. Daně a poplatky (-) 1/					
z toho: 8.1.					
8.2.					
9. Účetní odpisy hmot. a nehmot. inv. majetku (-)					
10. Jiné provozní výnosy (+)					
11. Jiné provozní náklady (-)					
12. Ostatní provozní výnosy a zúčtování (+)					
13. Ostatní provozní náklady a zúčtování (-)					
I. Provozní výnosy celkem (součet účt. třídy 6)					
II. Provozní náklady celkem (součet účt. třídy 5)					
a) Provozní hospodářský výsledek (I minus II)					
14. Finanční výnosy (+)					
15. Finanční náklady (-)					
z toho: 15.1. placené úroky					
16. Zúčtování přísl. pol. do výnosů (+)					
17. Zúčtování přísl. pol. do nákladů (-)					
b) Hosp. výsledek z finančních operací (14 až 17)					
18. Součet řádků a + b					
19. Položky upravující základ daně z příjmů					
20. Základ daně z příjmů (18 minus 19)					
21. Splat. daň z příjmů za běžnou činnost (-) 2/					
A. HOSP. VÝSL. ZA BĚŽ. ČINNOST PO ZDANĚNÍ (18-21)					
22. Mimořádné výnosy (+)					
23. Mimořádné náklady (-)					
24. Daň z příjmů z mimoř. činnosti splatná (-)					
B. MIMOŘÁDNÝ HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK					
C. HOSP. VÝSLEDEK ZA ÚČET. OBDOB. (A+B)					

ROZDĚLENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU^{3/}

25. Zákonný příděl do rezervního fondu					
26. Příděly do ostatních fondů					
27. Dividendy nebo podíly vlastníků nebo osobní spotřeba včetně ostatního užití zisku po zdanění					
28. Nerozdělený zisk					

1/ Uvedenou se nejvýznamější druhy daní zahrnujeme do nákladů mimo daně z příjmu.

2/ Pokud je splatná daň z příjmu nižší než odpovídá výpočtu ze základu daně, je nutno v komentáři vyčíslit jednotlivé uplatněné slevy na dani z příjmu a odečitatelné položky.

3/ Uvede se rozdělení hospodářského výsledku za minulý rok po schválení oprávněným orgánem podnikatelského subjektu.

Klient

TOK PENĚŽNÍ HOTOVOSTI (CASH FLOW) v tis. Kč (zpracovává se za celou firmu)

	r.	r.	r.	r.	r.
P. Stav peněžních prostředků na začátku účetního období					
1. Hospod. výsledek za účet. období (+,-)					
2. Účetní odpisy hmot. a nehmot. majetku ^{1/} (+)					
3. Změna stavu rezerv z nákladů (+,-)					
4. Změna stavu časového rozlišení a dohadných účtů (+,-)					
5. Změna stavu zásob (+,-)					
6. Změna stavu pohledávek (+,-)					
7. Změna stavu krátkodobých závazků (bez krátk. úvěrů a finančních výpomocí) (+,-)					
8. Zvýšení krátkodobých úvěrů a fin. výpomocí (+)					
9. Snížení krátkodobých úvěrů a fin. výpomocí (-)					
10. Změna stavu krátkodobého fin. majetku					
2/					
A. Čistý peněžní tok z běžné a mimořádné činnosti (1 až 10)					
11. Nabytí hmot. a nehmot. invest. majetku (-)					
12. Nabytí fin. investic (-)					
13. Výnosy z prodeje hmot. a nehm. inv. majetku (+)					
14. Výnosy z prodeje finančních investic (+)					
B. Čistý peněžní tok invest. činnosti (11 až 14)					
15. Změna stavu dlouhodobých závazků (bez středně a dlouh. úvěrů) (+,-)					
16. Zvýšení středně a dlouh. úvěrů (+)					
17. Snížení středně a dlouh. úvěrů (-)					
18. Změna stavu vlast. jmění z vybraných operací (+,-)					
C. Čistý peněžní tok z finanční činnosti (15 až 18)					
D. Čistý peněžní tok (A+B+C)					
E. Hotovost na konci roku (P+D)					

^{1/} Včetně odpisů opravných položek k úplatně nabytému majetku.^{2/} Volné řádky se použijí pro případné uvedení položek z bodu A/2 komentáře k této příloze.^{3/} U záruky za provozní úvěry, jejíž výše přesáhne 1 mil. Kč, se v 1. roce ručení uvede tok peněžní hotovosti (cash flow) v členění podle čtvrtletí jako zvláštní příloha

Klient

KOMENTÁŘ K OBSAHU PŘÍLOHY C.III.

A. K řádku A – Čistý peněžní tok z běžné a mimořádné činnosti

1. Čistý peněžní tok z běžné a mimořádné činnosti je součtem položek 1. až 10. a v podstatě představuje transformaci hospodářského výsledku /zisk nebo ztráta/ zjištěného na bázi nákladově výnosovém do tvaru ukazatele upraveného na základě výdajů a příjmů, tzn., že hospodářský výsledek uvedený v příloze C.II. se zvyšuje, resp. snižuje o nepeněžní operace, které sice ovlivňují hospodářský výsledek, avšak neovlivňují výši peněžních toků:

- a) na ř. 1 se uvede hospodářský výsledek za účetní období z přílohy C.II. /ř. C/
- b) na ř. 2 se uvedou odpisy z přílohy C.II. ř. 9
- c) na ř. 3 - 10. se uvedou údaje z přílohy C.I., které se vypočtou jako rozdíl mezi počátečním a koncovým stavem sledovaného období. O změnu stavu aktiv a pasiv se zvyšuje, resp. snižuje hospodářský výsledek. V podstatě platí zásada, že zvýšení stavu aktiv snižuje peněžní tok a označuje se znaménkem minus, snížení stavu aktiv zvyšuje peněžní tok a označuje se znaménkem plus. Naopak zvýšení stavu pasiv zvyšuje peněžní tok a označuje se znaménkem plus, snížení stavu pasiv snižuje peněžní tok a označuje se znaménkem minus. Na řádku 8 se uvede čerpání nových úvěrů se znaménkem plus a na ř. 9 snížení krátkodobých úvěrů, tzn. jejich splácení se znaménkem minus.

2. Pro účely plánu nejsou do této přílohy převzaty všechny položky z přehledu o peněžních tocích, jak jsou uvedeny ve Finančních zpravodajích z následujících důvodů.

- a) zisk /ztráta/ z prodeje stálých aktiv
V plánu se předpokládá, že prodejní cena je totožná se zůstatkovou cenou prodávaného majetku, tzn. že se z prodeje neplánuje zisk ani ztráta. Jen v případě, že subjekt doloží případný zisk z prodeje majetku kupní smlouvou, lze potom v plánu uvažovat i s touto položkou tak, že pro vyčíslení této části peněžního roku se zisk odečte /označuje se znaménkem minus/ a ztráta se přičte /označí se znaménkem plus/. Výnosy z prodeje stálých aktiv se potom promítnou v části B a označí se znaménkem plus.
- b) změna zůstatku opravných položek ke stálým aktivům
Tyto položky může využít jen nabyvatel:
 - privatizovaného majetku v případě, kdy majetek nabývá v dražbě, ve veřejné soutěži nebo přímým prodejem, bez individuálního přecenění nebo
 - při nákupu celého podniku nebo jiné ucelené provozní jednotky, přičemž se neprovádí individuální přecenění majetku.Změna stavu opravných položek se v toku peněžních prostředků promítne při zvýšení jejich stavu znaménkem minus a při snížení jejich stavu znaménkem plus.
- c) odpis opravné položky k nabytému majetku
Odpis opravné položky se provádí podle účetních předpisů /t.j. v současnosti 15 let/ a pro účely vyčíslení peněžních toků se odpis zúčtovávaný do nákladů přičítá a označuje se znaménkem plus, odpis zúčtovávaný do výnosů se odečítá a označuje se znaménkem minus.
- d) zúčtování oceňovacích rozdílů z kapitálových účastí
Vzhledem k tomu, že kladné a záporné rozdíly z ocenění vkladu akcionáře, společníka a člena družstva nelze reálně odhadnout, obdobně tak i rozdíly při prodeji cenných papírů, je tato položka pro účely plánu určena jen ve výjimečných případech.

PŘEHLED O MAJETKU, ZÁVAZCÍCH A JMĚNÍ – JEDNODUCHÉ ÚČETNICTVÍ

MAJETEK	r.	r.	r.	r.	r.
1. Nehmotný investiční majetek					
2. Hmotný investiční majetek					
z toho: 2.1. pozemky					
2.2. budovy a stavby					
2.3. stroje a zařízení					
2.4. ostatní					
3. Zásoby					
z toho: 3.1. materiál					
3.2. zboží					
3.3. nedok. výroba a výrobky					
4. Pohledávky					
z toho: 4.1. zaplacené zálohy					
5. Peníze a ceniny					
6. Průběžné položky (+,-)					
7. Bankovní účty					
8. Majetkové cenné papíry a vklady					
9. Ostatní finanční majetek					
10. Oprav. položka k majetku (aktivní)					
11. SOUČET MAJETKU (AKTIV) (1 až 10)					
z toho: 11.1. oběžný majetek (3 až 7+9)					
11.2. stálý majetek (1+2+8+10)					
11.3. zastavený majetek					
*) Pronajatý majetek					

12. Rezervy z nákladů					
13. Závazky (dluhy)					
z toho: 13.1. přijaté zálohy					
14. Bankovní úvěry krátkodobé					
15. Bank. úvěry střednědobé a dlouhodobé					
16. Opravná položka k majetku (pasivní)					
17. Vlastní jmění (11-12 až 16)					
18. ZÁVAZKY A JMĚNÍ (12 až 17)					
z toho: 18.1. cizí zdroje (12 až 15)					

*) Podrozvahová položka, není součástí majetku – uveďte se pronajatý majetek včetně leasingu, pokud není odepisován nájemcem.

Klient

PŘÍJMY, VÝDAJE, HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK A JEHO UŽITÍ – JEDNODUCHÉ ÚČETNICTVÍ

	r.	r.	r.	r.	r.
1. Příjmy z prodeje zboží					
2. Příjmy z prodeje výrobků a služeb					
3. Ostatní příjmy z podnikání					
4. Uzávěrková úprava příjmů					
5. PŘÍJMY Z PODNIKÁNÍ CELKEM (1 až 4)					
6. Nákup materiálu					
7. Nákup zboží					
8. Mzdy					
9. Platby do fondů (sociál. a zdrav. pojištění)					
10. Provozní režie					
z toho: 10.1. nájemné					
10.2. úroky					
10.3. palivo a energie					
10.4. odbytové výdaje					
10.5. *)					
10.6. *)					
11. Daně a poplatky					
z toho: 11.1. **)					
11.2. **)					
12. Uzávěrkové účetní operace					
z toho: daňové odpisy hmot. a nehm. majetku					
13. VÝDAJE CELKEM (6 až 12)					
14. Rozdíl příj. a výd. z podnikání (5-13)					
15. Ostatní dílčí základy daně z příjmů					
16. Základ daně z příjmů (14+15)					
17. Položky upravující základ daně z příjmů***)					
18. Upravený základ daně z příjmů (16-17)					
19. Vypočtená daň z příjmů					
20. Slevy na dani z příjmů ****)					
21. Daň z příjmů splatná (19-20)					
22. Zdroje z příjmů po zdanění (16-21)					

ROZDĚLENÍ ZDROJŮ Z PŘÍJMŮ PO ZDANĚNÍ

23. Osobní spotřeba					
24. Výdaje nezahmuté do základu daně					
25. Převod do jmění (22-23-24)					

*) Uvedou se nejvýznamnější výdaje podle charakteru podnikatelské činnosti neuvedené v předchozích položkách.

**) Uvedou se nejvýznamnější druhy placených daní zahrnované do výdajů na dosažení a udržení příjmů.

***) Včetně nezdanitelného základu daně.

****) Podle § 35 zákona o dani z příjmů.

V komentáři uvést uplatnění odkladu daně v předchozích letech, ztrátu z minulých let, popř. osvobození od daně.

Klient

TOK PENĚŽNÍ HOTOVOSTI (CASH FLOW) — JEDNODUCHÉ ÚČETNICTVÍ

	r.	r.	r.	r.	r.
A. HOTOVOST NA ZAČÁTKU ROKU					
1. Zdroje z příjmů po zdanění (D.II. ř. 22) (+)					
2. Odpisy hmotného a nehmot. inv. majetku ¹⁾ (+)					
3. Zůst. cena vyřaz. hm. a nehm. inv. majetku (+)					
4. Nové krátkodobé úvěry (+)					
5. Nové střednědobé a dlouhodobé úvěry (+)					
6. Prodaný finanční majetek v ceně pořízení (+)					
7. Jiné příjmy ²⁾ (+)					
8. Změna stavu rezerv tvořených z výdajů ³⁾ (+,-)					
9. Změna zůstatku daně z přidané hodnoty (+,-)					
10. Změna zůstatku průběžných položek ⁴⁾ (+,-)					
B. PŘÍJMY CELKEM (1 až 10)					
11. Nákup hmot. a nehmot. invest. majetku (-)					
12. Zaplacené investiční zálohy (-)					
13. Nákup cenných papírů a finančního majetku (-)					
14. Splátky krátkodobých úvěrů (-)					
15. Splátky stř. a dlouhodobých úvěrů (-)					
16. Osobní spotřeba (-)					
17. Neh. a hm. inv. maj. vytvoř. vlastní činností (-)					
18. Ostatní platby a výdaje ⁵⁾ (-)					
C. PLATBY A VÝDAJE CELKEM (11 až 18)					
D. HOTOVOST BĚŽNÉHO ROKU (B - C)					
E. HOTOVOST NA KONCI ROKU (A + D) (Kumulativní saldo hotovosti)					

1) Daňové odpisy zvýšené o odpis aktivní opravné položky, snížené o odpis pasivní opravné položky.

2) Příjmy zvyšující hotovost, ale nezahnuté do daňového základu, např. příjmy zdaněné u zdroje srážkou, další osobní vklad podnikatele v hotovosti, vydané cenné papíry atd. nebo výdaje zahnuté do základu daně, ale nesnižující hotovost, např. věcný vklad (zásoby) atd., **nutno specifikovat v komentáři.**

3) Rezervy tvořené z výdajů zahrnovaných do základu daně podle zákona o rezervách. Zvýšení (+), snížení (-).

4) Zúčtovací vztahy ovlivňující hotovost k datu sestavení tabulky. Změna zůstatku (v prvním roce zůstatek) se přenesou z peněžního deníku, výdaje (-), příjmy (+).

5) Ostatní platby a výdaje znamenající úbytek peněžních prostředků, např. akontace u leasingu, peněžní dary, výdaje, které podle § 25 zákona o dani z příjmu nelze zahrnout do výdajů snižujících základ daně a nejsou uvedeny v předchozích řádcích atd.

6) **U záruky za provozní úvěry, jejíž výše přesáhne 1 mil. Kč, se v 1. roce ručení uvede tok peněžní hotovosti (cash flow) v členění podle čtvrtletí jako zvláštní příloha.**

Klient

PŘEHLED ZÁVAZKŮ A POHLEDÁVEK K DATU¹⁾

Krátkodobé pohledávky z obchodního styku	tis. Kč	Datum splatnosti
celkem		
z toho: tuzemské		
z toho: do lhůty splatnosti		
po lhůtě splatnosti		
z toho: nad 180 dnů		
zahraníční		
z toho: do lhůty splatnosti		
po lhůtě splatnosti		
z toho: nad 180 dnů		

Největší dlužníci	Výše pohledávky (tis. Kč)	Doba po lhůtě splatnosti (dny)

Krátkodobé závazky z obchodního styku	tis. Kč	Datum splatnosti
celkem		
z toho: do lhůty splatnosti		
po lhůtě splatnosti		
z toho: nad 180 dnů		

Největší věřitelé	Výše závazku (tis. Kč)	Doba po lhůtě splatnosti (dny)

Ostatní závazky	Věřitel	Výše závazku (tis. Kč)	Datum splatnosti
Úvěry mimo podporovaný projekt			
Závazky z leasingu			
Podrozvahové závazky			

Klient

¹⁾ za poslední účetně uzavřený měsíc před datem předložení žádosti

12. Přehledná charakteristika produktů ČEB

(splatnost úvěru do 2 let)

Název produktu (financování)	přímý dodavatelský úvěr	přímý odběratelský úvěr	refinanční úvěr banky vývozce	úvěr výrobce/vývozce na financování výroby pro vývoz	úvěr banky výrobce a refinanční úvěr banky vývozce na financování výroby pro vývoz	záruka za nabídku (bid bond)	záruka za platbu předem (advance payment guarantee)	záruka za dobré provedení podmínek smlouvy o vývozu (performance bond)
Kritéria pro žadatele (vývozce)	podle zákona č. 58/1995 Sb. v platném znění, financování vývozu může být poskytnuto pouze vývozci, tj. právnické osobě se sídlem v ČR, která aktivně podniká a uskutečňuje vývoz, vývozní úvěrová rizika musí být pojištěna odpovědními pojišťovnami Exportní garancí a pojišťovnicí společností, a.s.; financování je poskytováno výhradně účelově (úvěr na financování výroby pro vývoz lze čerpat jen v souvislosti s navazujícími vývozními úvěry) ČEB: vyrovnané závazky vůči státu a zaměstnancům; platební kázeň; jasné vlastnické vztahy; nezáporné vlastní jmění společnosti v posledních 2 po sobě následujících ročních zúčtovacích obdobích; přijatelná celková zadluženost; dostatečná doba podnikání společnosti; podobné hosp. výsledky spřízněných společností; majetkové nebo personální propojení vývozce - dovozce vyloučeno;							
Další podmínky	podíl z ceny vyvážěného zboží vytvořený v ČR musí odpovídat podmínkám stanoveným ve vnitřních předpisech ČEB založení běžného účtu vývozce u ČEB předložení smlouvy o vývozu ČEB							
Efekt pro vývozce/vývozce	vývozce inkasuje cenu podle smlouvy o vývozu za uskutečněné dodávky bezprostředně po jejím uskutečnění		profinancování výroby předmětu vývozu až do 85 % ceny vyvážěného zboží (v kombinaci se středně a dlouhodobým financováním 75 %)		profinancování výroby předmětu vývozu až do 85 % ceny vyvážěného zboží (v kombinaci se středně a dlouhodobým financováním 75 %)		vývozce formou vystavené bankovní záruky zajišťuje splnění podmínek soutěže (např. že uzavře smlouvu o vývozu)	
Dlužník vůči ČEB	vývozce		refinancovaná banka vývozce		refinancovaná banka vývozce/vývozce		vývozce formou vystavené bankovní záruky zajišťuje dovozci splnění podmínek soutěže (např. že uzavře smlouvu o vývozu)	
Způsob čerpání	proti předloženým dokumentům dokládajícím, že vývoz byl uskutečněn (JCD, vývozní faktura...)		proti fakturám dodavatelů výrobce, vnitropodnikovým dokladům a předložením jednoduché kalkulace ceny výrobku a cash flow		proti fakturám dodavatelů výrobce, vnitropodnikovým dokladům a předložením jednoduché kalkulace ceny výrobku a cash flow		bankovní záruky jsou poskytovány na základě smlouvy o vystavení záruky mezi bankou a vývozcem; záruky se poskytují ve prospěch beneficianta - dovozce nebo jeho banky (v případě jeho banky se jedná o protizáruku)	
Způsob splacení	podle platebních podmínek smlouvy o vývozu		podle smlouvy o poskytnutí úvěru		z jednotlivých čerpání úvěru na financování vývozního úvěru		v případě události mající za důsledek plnění banky poskytnuté záruky splácí vývozce úvěr podle sjednaného harmonogramu	
Možnost kombinace s jinými produkty ČEB	s úvěrem na financování výroby pro vývoz a všemi druhy neplatebních bankovních záruk		se všemi druhy financování vývozních úvěrů a neplatebních bankovních záruk za záruky investora		se všemi druhy financování vývozních úvěrů a úvěrem na financování výroby pro vývoz			

